

Gerçek

SAYI 152
31 ARALIK 1979
PAZARTESİ
10 LİRAFaşist MHP Demirel'in
himayesinde

MHP binasında ele geçen son «tiyat-ro akseuvarlarından» birkaçı!..

- MHP Aksaray binasında bulunan ölüm listesi açıklandı.
- Faşist terörün kaynağı hakkında suç kanıtları biriktikçe Demirel sıkıyor.

Faşist terörün siyasal mihrakının MHP olduğu iddiası her kes tarafından bilinir. Sömürü ve baskının sürmesinden yana olanlar herkesten daha iyi biliyorlar bunu. Ama bu cinayet şebekesinin, halk düşmanları örgütünün bu niteliğinin sağlam kanıtlarıyla gözler önüne serilmesi bu çevrelerin işine gelmiyor. Onlar faşist terörün sürmesini istiyorlar, bunun içinde faşist çetenin adli merciler önüne çıkmasını engellemekten yana. Ama ne yapsalar çıkmazdan kurtuluyorlar. Çünkü MHP aleyhindeki suç kanıtları dağlar gibi yığılıyor. MHP'yi koruyucu kanunları altına alan burjuvazi ve onun başlıca siyasi kadrolarını

Devamı s. 7, sütun 1'de

Gelecek Bizimdir

GERÇEK Gazetesi, gericiliğin ve faşist terörün iyice azdığı, hergün bir yurtseverin, devrimcinin katledildiği 1979 yılı kapanırken demokrasinin en kararlı savunucusu işçi sınıfımıza, onun etrafında saf tutacak emekçi halkımıza ve tüm demokrasi güçlerine duyduğu sonsuz güvenle aydınlık günlerin mutlaka geleceğine olan inancını belirtir. BAĞIMSIZLIK-DEMOKRASİ-SOSYALİZM mücadelesinin zaferine uzanan yolda 1980'in yeni kazanımlar getirmesi dileğiyle tüm okurlarının yeni yılını kutlar.

Gerçek
Durum

1980

Bugün 1979'un son günü. Ve gene bugün toplumsal gelişmenin değerlendirilmesinde bir tarih kesitinin ölçeği olarak kullanılan on yıl'ın kapandığı, 1980'a kadar uzanan bir başka on yıl'ın başladığı gün.

İnsanlığın gelişim süreci ise milyonlarca yıllı ölçülüyor. Sürekli karanlıktan aydınlığa geçen bir süreç. Öyle bir süreç ki köleci düzeni binlerce yıllı aşmış, feodalite binbeşyüz yıl sürmüş kapitalizmin, sosyalizmle aşılması ise sadece dört yüz yıl tutmuş. Tarihin en modern ve örgütlü iki sınıfı, proletarya ve burjuvazinin karşı karşıya gelişim sürecinin gelişim sürecini olağanüstü hızlandırmış.

Şüphesiz böylesine uzun bir süreçte on yılların pek bir önemi olmayabilir. Ama Ekim devrimiyile temeli atılan ve İkinci Dünya Savaşı sonrasında oluşan Dünya Sosyalist Sistemi ile emperyalist sistemin karşı karşıya gelişim sürecinin gelişim süreci zaman ölçüsünü çok daha elle tutulur bir ölçü haline getirmiş. Büyük Ekim Devrimini bilinçli bir yaşın algılamasıyla görebilenler, sosyalizmin bir dünya sistemi haline geldiğini de gördüler, gelişmiş sosyalist toplum aşamasını da.

Şu son on yıla bakarak bile insanlığın bir bütün olarak nasıl büyük adımlar attığını görebilmek mümkündür. Emperyalizme karşı ulusal bağımsızlık savaşları veren Asya-Afrika ve Latin Amerika halklarının kazanımları, hele de Kahraman Vietnam halkının eşsiz zaferi bu on yılın içine sığmıştır. Emperyalizm büyük ölçüde tecrit edilmiştir. Ulusal kurtuluşlarını kazanan bazı haklar sosyalizm yolunda kararlı bir şekilde ilerlemektedirler. Angola, Mozambik, Etiyopya halkları bunun en güzel örneklerini vermişlerdir. Kapitalist ülkelerin işçi sınıfı hareketi sürekli gelişmektedir. Ülkelerinin özgül koşullarını dikkate alan ama evrensel öğretenden milim şaşmayan işçi sınıfı hareketleri emin adımlarla, sömürücü iktidarların egemenliğini tehdit eden gelişmelerini sürdürüyorlar. Dünyanın barış güçleri tüm insanlığı tehdit eden savaş tehdidine karşı daha geniş saflarla mücadele ediyorlar. Avrupa kıtasında son faşist iktidarlar tarihin karanlığına gömüldüler. Sosyalizm, her geçen gün kitleleri sarıyor, hayata geçtiği ülkelerde üretici güçleri ve insanı geliştirerek nihai aşamasına doğru evriliyor.

Ama son on yılı oluşturan tek tek yıllarda, şu veya bu ülkede veya dünyanın belli bir bölgesinde

Devamı s. 7, sütun 7'de

TÖB-DER'i kapatmak
demokrasiye sığmaz

- TSİP Genel Başkanı TÖB-DER'in kapatılmasını protesto etti.
- «Kitlelerin demokratik hak ve özgürlüklere sahip çıkacağını ve faşist zorbalığa karşı sonuna kadar direneceğini» gören burjuvazi demokrasi mücadelesinin başını çeken örgütleri kapatmaya çalışıyor.»

İkiyüzbin eğitim emekçisinin mesleki demokratik örgütü TÖB-DER organları tarafından karar

Gazioğlu'nun
yeni yıl mesajı

- Gazioğlu, yeni yıl mesajında faşist saldırılara, yoğun ekonomik ve siyasi baskılara karşı mücadelede kararlı olduklarını vurguladı.

Yazısı 7. sayfa

TRT'de
12 Mart
sansürü

- Yeni MC ortaklığı sıkı yönetimden de alabildiğine yararlanarak TRT'yi tam bir gerici ve halk düşmanlığı bora-zanı yapmak istiyor.

Yeni MC ortaklığının TRT üzerindeki hesapları heraretiliyor. Muhalefetteyken iktidara geldiklerinde TRT'yi iyice ben-zeteciklerini açık açık söyleyen MC'ler, bu kez kolları sıvamakta zaman yitirmiyorlar. Haberlerin niteliği değişir, yayınlar programdan kaldırılırken, son olarak kayı bir sansür uygulamasına başlandı.

TRT'ye atanan yeni Genel Müdür Kasaroglu, Sıkıyönetim Komutanlığı'nın kendilerine bir gen-sliğe gönderdiğini ve bundan sonra haberlerin Sıkıyönetim Komutanlığı tarafından incelendikten sonra yayınlanacağını açık-

Devamı s. 7, sütun 3'de

İki misli pahalı kağıdı
zorla buluyoruz

Okuyucularımız son günlerde tüm burjuva basınının kağıt bulamamaktan şikâyet ettiğini, bazı «renkli» ilâvelerini veremediklerini izlemekteyiz.

Emperyalizme bağımlı kapitalizmin tasma ve keskin iflasının yansıdığı alanlardan biri de kağıt üretimi alanıdır. «Bırakın kapitalistler ne yaparlarsa yapsınlar» felsefesi hakim olduğundan burjuva basınına herhangi bir sayfa kısıtlaması getirilmediği için üretim yetersizliği tüm basın yayın hayatını tehdit etmektedir. Onlarca sayfaya gazino ilanı basmak için kağıt bulunabilmekte ama kültürel gelişime katkısı olan tüm yayınlar kağıtsız bırakılmaktadır.

SEKA (Selüloz ve Kağıt İşletmeleri) Genel Müdürlüğü kağıt darlığı karşısında ilk tedbir olarak haftalık dergilerin kağıt tahsislerini kesme yoluna başvurmuştur. Naylon basım diye adlandırılan ve sırf resmî ilan almak için çıkan, ama buna karşılık fazla ihtiyaç gösterip dokuz liraya aldıkları kağıdı otuz, otuz dört liraya satan kuruluşlara dokunulmamıştır. Günlük basına sayfa kısıtlaması getirilmemiştir. Ama haftalık dergilerin kağıt tahsisi kesilmiştir.

GERÇEK, dört haftadan beri ihtiyaç duyduğu bobin kağıdı «serbest piyasadan» tedarik etmektedir. Hem de SEKA'nın haftalık gazetelere kilosunu 18.90 TL fiyatla verdiği kâğıda tam 34 TL ödeyerek. Ama kağıt darlığının artması, burjuva basınının da «serbest piyasaya» yönelmesi, bobin kağıt bulma olanaklarını son derece kısıtlamıştır. Günlük gününe ancak bulabildiğimiz kâğıd: önümüzdeki hafta bulup bulamayacağımızı kestiremiyoruz. GERÇEK ne olursa olsun okuyucusunu gazetesiz bırakmayacaktır. Ancak kağıt sorunu yüzünden bazı aksamalar olursa bunun nedeni hakkında okuyucunun şimdiden bilgisi olması gerekmektedir.

Babrak Karmel

Afganistan'da
yeni gelişmeler

- Marksist Halk Demokrat Partisi önderlerinden Babrak Karmel, yönetimi ele aldı.

Yazısı 7. sayfa

İlaç tekellerinin kâr için yapmayacakları yok

Şakir Eczacıbaşı kimdir?

Hakkında gıyabî tutuklama kararı verilen birkaç ay sonra kadem basıp geçende kendiliğinden duruşmaya çıkan ve tutuklanmasına gerek görülmeden Şakir Eczacıbaşı, ünlü Eczacıbaşı ailesinin en küçük oğludur. Ülkenin sanat ve kültür hayatında yeri olan «aşekkin» kişilerle yıllardır sürdürdüğü yakın dostlukla tanınmıştır. Sinamatek Derneğinin bir süre başkanı olmuş, İstanbul festivalinin gerçekleştirilmesinde katkısı olmuştur. Fotoğraf sanatıyla da yakından ilgilendiği bilinmektedir. Bu hususiyetle sözkonusu belli aşekkin çevrelerde Eczacıbaşı ilaç tekeline munis ve «uygar» bir görüntü kazandırma işlevini yüklenmiştir.

Şimdi bu birkaç aylık zorunlu izinden sonra sosyete salonlarında gadre uğramış tekelleci sermayenin «mağdur» yüzünü sergilemeye çıkacaktır!

Şakir Eczacıbaşı duruşmada.

- Maden-iş Kongre Divanının göz altına alındığı gün, yolsuzluktan hakkında gıyabî tutuklama kararı olan büyük ilaç patronu Şakir Eczacıbaşı ilk duruşmasında ortaya çıktı ve serbest bırakıldı.

Halkın en zorunlu ihtiyaç maddelerinden ilaç üzerindeki ihtikar yapmaktan çekinmeyen ilaç tekelleri tatlı kâr peşinde birbirlerini atlatmak için türlü işler çevirmektedirler de geri durmamaktadırlar.

Bir süre önce ortaya çıkan Eczacıbaşı ilaç yolsuzluğu geçen hafta ilginç bir gelişme göstermiştir. Hakkında toplu

Devamı s. 7, sütun 4'de

Madenlerin
talanı
hızlanıyor

- Madenlerin devletleştirilmesiyle ilgili yasanın uygulamasını durduran 3. MC, devlet olanaklarını parabolalarının madenleri talan etmesi için kullanıyor.

Yazısı 7. sayfa

İTİBAR YARIŞI

Geçen hafta birkaç gün burjuva basının sayfaları yine büyük boy paralı ölüm ilanlarıyla kaplandı. İlanların boyuna ve sayısına bakın, ölenin hayatına ne kadar itibar (ya da şirket) schibi olduğunu kestirir!

Bu gelişle tam sayfa ölüm ilanı verecek boyu ilk kim verecek dersiniz?

ESİ

İnsan hayatına gösterilen kayıtsızlığın örneği
Uçak kazası büyük ihmal sonucudur

- Ankara'daki şise rağmen uçuşuna izin verilen Samsun uçağının düşmesinden ölen pilotlar sorumlu tutulmaya çalışılıyor.
- Samsun uçağı THY'nın F-28 tipi beş uçağından düşen üçüncüsü.
- THY Pilotlar Derneği Başkanı Karagozoğlu, kazadan önce Başbakan Demirel'e alınması gereken önlemleri, teknik olanaksızlıkları iletti.

Samsun-Ankara seferini yapmakta olan THY uçağının düşmesi sonucu 39 kişi öldü, 4 kişi yaralandı. Kazanın ardından «ihmal» ve «sorumsuzluk» demecileri gecikmedi. Bundan önceki kazalarda olduğu gibi, bu kez de demecilerden başka pek bir şey yapılmak değil.

Samsun uçağı, Ankara havaalanında sis olduğu halde uçuşuna izin verilmiştir ve kaza sonrası suç hayatlarını kaybeden kaptan pilotlara yüklenmek istenmiştir.

Uçuşların tesadüflere bağlı gerçekleştirildiği havaalanlarının son derece yetersiz olduğu bir ortamda kazanın nedenini ve sorumlusunu aramak için uzaklara gitmeye gerek yoktur.

THY Pilotları Derneği Başkanı Kerrar Karagozoğlu kazadan sonra yaptığı basın toplantısında, alınması gereken önlemleri, teknik olanaksızlıkları kazadan bir gün önce Başbakan'a şahsen iletildiğini bildirerek,

bugün için Adana ve Van meydanlarına uçuşların derhal durdurulması, diğer meydanlarla ilgili eksikliklerin acilen tamamlanması gerektiğini belirtmiştir. Karagozoğlu, açıklamasında, Hava İş Yasasının çıkarılmasını ve uçuşların sosyal ve ekonomik güvenceye kavuşturulmalarını da istemiştir. Son uçak kazası Türkiye'de insan hayatına gösterilen kayıtsızlığın acı ve yüz kara-sı bir örneğidir.

Spontane Devrimciliğinin Kuru-Sıkı Fişeği

Ali KEVKEP

K. Maraş katliamının yıldönümünde belli gruplar tarafından gerçekleştirilen protesto eylemlerini incelediğimizde parmak basmamız gereken belli başlı noktaları şöyle özetleyebiliriz:

● «Sol» kanat revizyonizmi açısından «eylemler» hedefine ulaşmıştır. Çünkü «sol»

revizyonistlerin mantığı yığınsal mücadele den çok küçük ve azınlık gruplarla büyük gürtlülere koparmaktır. Bu bakış yönünden, küçük gruplar «büyük» gürtlülere koparılmış ve «protesto eylemleri» diye adlandırılmış, bireysel grup hareketleri TRT bültenlerinde ve basında baş manşet olabilmektedir.

«EDEP»

A. Hamdi KARSU

Şu satırları hep birlikte okuyalım:

«Türkiye'de iki grup insan mevcut. Birinci gruptakilerin, kanunlar önünde, boyunları kıldan ince. Adaletin kılıcı bu gibilerin karşısında doğrusu pek keskinleşiyor.

«Bir de çeşitli dernek ve partiler mensup «edepsiz» takımı var. Hani, «Hükümet gider POL-DER kalır diyenler...» «Yaşasın» 1 Mayıs mitingi Taksim alanında yapılmıştır. Üniversitelerde «Enternasyonal Marsını» okuyanlar, «Halklar kendi dilinde eğitimlidir» sloganını ağızlarından düşürüyorlar.

«İşte bu takımdan biri TÖB-DER...» (Nazlı Ilıcak - Tercüman - 25 Aralık 1979).

Burjuvaların, çalışan sınıfları «ayak takımı» olarak görmesi bilinen bir gelenektir. Burjuva kafası, çalışanların kölelikten serflikçe, serflikten işçi ve emekçi olmaya doğru değiştiğini görür de, kölelik niteliğinden kurtulduklarını hazmetmeye bir türlü yanaşmaz. Ona göre çalışanın kadri hep köle olmalıdır.

Ancak, sermayesini «kölelerin» sırtından biriktiren burjuva, namusunu da onun sırtından çoğaltabileceği gibi bir inanca saplanmış. İmparatorluğun çöküş döneminde Roma'da köle sahipleri, ölme- den önce kölelerini azad eder- se, o daha çok onur sahibi olarak ölüyor. Sömürücü sınıflar, bazen köle azad ederken bazen da köleleri horlayarak çalışanların sırtından kendi namuslarını ve edeplerini korumayı ummuşlardır.

Yukarıdaki satırları birlikte okuduk. Nazlı Ilıcak, sadece bir

yazar değil, elini sıcağı, sudan soğuk suya değdirmeyen bir burjuva hanımefendisidir de. Milyarlık serveti ve bu serveti sürekli büyütecek olan bir sermayesi de vardır. Kısacası, işleri yolundadır.

İşte bu ilıcak, kendi sınıfı dışındakileri «edepsiz» takımı olarak niteliyor. Kuşkusuz, bu nitelendirme ilk bakışta, başkalarına yönelik ve çok ağır bir suçlama gibi görünmektedir. «Ama yakından bakıldığında» kolaylıkla görülür ki, Nazlı Ilıcak, kendinin savunma halindeydi ve kendi niteliğinden kurtulmanın yolu, olarak başkalarını «edepsiz» diye nitelendirmeyi seçmektedir.

Nazlı Ilıcak ayrıca usta ve kıvrak bir üslupla kendini övmeyi de başarıyor. Çok kişinin gözünden kaçmış olabilir ama, yukarıdaki satırlardan görmek kolayca mümkün. Ayrıca televizyon seyirciler de yakından bilmekteydiler. Birinci gruptan, yani «kenonlar» karşısında «boyun kıldan ince» olanlardan olan Nazlı hanımın boynu aynı zamanda uzundur da!

O halde, «edep» ne ise, onun maddi ve fizik şartlarının da bu burjuva hanımefendide varlığını görüyoruz. Hatta o kadar var ki, yazarm, kafasında (yuvarlak ve küçük) edep ile servet ödesi hale gelmiş. Böylece, serveti olanlar edepli, serveti olmayanlar ise «edepsiz» olup çıkması, hatırladığımız kadere, MC döneminde, şahitlik edebiliriz. Servet, yavaş yavaş, edep olarak nitelennmiş. Böylece Nazlı hanımın duyularını resimlemiştir.

Gerçekten de edep, eğer servet ise, ya da onunla birlikte varolabiliyorsa, Nazlı Il-

cak'ın «edepsiz» olduğunu söylemeye hiç kimsenin hakkı yoktur. Fazlasıyla edeplidir ve emeğiyle geçinen insanlara «edepsiz» demeye hakkı vardır. Burada ilıcak hanımefendiye bir tiraz yöneltilmekse, o da ancak, çalışanların elinde edep'i aldığı ve onlara hiç edep bırakmadığı olabilir. Bu durumda olsa olsa, Nazlı Ilıcak hanımefendinin, emekçilere bir «edep borçlu» olduğunu, bunu «edepi zaman» kan- dısı edep'den yoksun kalacak- ır ve bu nedenle de edebine fazlasıyla sahip çıkmaktadır.

Ama edep her zaman servetle birlikte varolmayabilir. Hatta özellikle servetle birlikte varolamıyacak edep kavramından da söz edilebilir. Eğer bu ikincisi doğrusa, aynı zamanda «takım» olmalarından ötürü, serveti Nazlı Ilıcak düzeyinde olanları «edepsiz» takımı olarak nitelendirmek hiç de haksızlık olmayacaktır. Bu takdirde çalışanların edepi yığınlar olduğu da anlaşılır olacaktır.

Ama biz öncülü davranarak, «Nazlı Ilıcak da dahil, bütün insanları edepli sayıp, edepsizlik vasfını sermayenin sırtına atabiliriz. Ama bu sürek- liliği olan bir durumu yaratmış olmaz. Çünkü günümüzde, sermayenin yakınında olmak ya da edep'i Amerikan marka iç çamaşırlarıyla muhafazaya kalkmak başarılı sonuçlar ver- mektedir. Sınıflı toplum olduğumuza göre, içimizde edepçiler de olacak, edepsizler de. Çünkü Nazlı Ilıcak da son tahlilde bizim içimizde değil midir?

● Ama «eylemleri» gerçekleştirenler bakacak olursak, aralarında üretim süreci içinde olanlar küçük bir azınlık oluşturu- r. Bir başka deyişle, 24 Aralık eylemleri —burjuva basınının iddia ettiğinin ve de göstermek istediğinin aksine— bir öğretmen eylemi değil, bir öğrenci eylemidir.

● 24 Aralık'ta eylem olarak ne yapılmıştır? Eyleme katılın ya da katılmasın her siyasal grup buna açık yüreklilikle yanıt getirebilir. Evet, 24 Aralık'ta yapılan eylem türü,

- a) Bazı orta dereceli okullarda öğrencilerin bir kısmının dersleri boykot etmesi, ya da yer yer geçici işgallere gidilmesi,
- b) Bazı büyük illerde yer yer bombalı —ya da öyle görünümlü— protesto pankartlarının asılması,
- c) Gene büyük kentlerde (korsan gösteriler, lastik yakmalar, çöp bidonlarını caddeye yuvarlamalar vb. gibi) kısa süreli küçük çökak eylemleri,
- d) TÖB-DER üyelerinin ancak yüzde 5'inin katıldığı iş bırakma girişim- leri,
- e) Bunlar dışında yer yer yapılan saygı duruşları.

● Görüldüğü gibi bu eylemler emekçi kitlelerden kopuk öğrenci hareketlerinin alışılmış yöntemlerinin damgasını taşımaktadır.

● Geçen hafta gazetemizde yer alan bir yazıda da belirtildiği gibi, TÖB-DER'e yapı- rılmak istenen eylem, belli bir siyasal grubun kendi doğrultusunda giriştiği bir politik grup davranışıdır. Gerçekten de, tahmin edildiği gibi oldu, belli bir grubun ve o gruba ittifak halindeki bazı grupların ken- di siyasal kadroları —ya da öğrenciler için- deki sempatisanları— aracılığıyla yapılan, emekçi yığınlardan kopuk spontane davranışlar, «24 Aralık eylemini» oluşturdular.

● GERÇEK gazetesinin geçen hafta da belirttiği gibi yapılan girişim, gerçekte pasifizmin ve kıyışız, politik anlamda kalman- ın bir yansıması idi.

Böyle blaylar yaratarak Türkiye'de ses çıkarmak mümkündür. Çünkü herhangi bir bilimsel politik blincin ve sosyalist yöntem sorunundan habersiz «devrimci öğrenci» kesimlerinin devrimcilik anlayışları zaten kendiliğinden gelme'lik tarzındadır. Büyük illerde yeteri kadar böyle «spontane devrimci» (kendiliğinden devrimci) öğrenci vardır. Ve ülkemizde son on yılın toplumsal hareketlen- mesi, politikleşme sürecini orta dereceli okullarda da hissedebiliriz. Kaderi vavy- mış, mış söz konusu politkasyon, bilimsel, sistematik ve güdümlü bir çalışmanın ürünü de- ğil, ülkede egemen güçlerin baskılarına ve özellikle faşist milliyetçi hareketin cinayetle- rine karşı gösterilen tepkiler biçimindedir. Ve kabul etmek gerekir ki, genlik hare- keti içindeki bu önemli anti-faşist tepkiler,

henüz işçi sınıfı ve emekçi halk hareketiyle bütünleşmediği gibi, belli bir merkezi ve sis- temli politik güdümden de uzaktır. İşçi sınıfı politik hareketi henüz genlik içindeki bu tepkilerden yararlanmaya çalışan ve böylece kitle tabanını genlik içinde bulan «sol» re- vizyonist gruplar da kendi örgütsüz devrim- cilik anlayışları gereği, merkezi ve disiplinli bir hareket yaratmaktan çok uzaktır, sadece yerel kümelenmeler ve spontane komiteleş- meler ile iş görmektedirler. Son zamanlarda sözde örgütlenme biçimi olarak ortaya atılan «direniş komiteleri» yöntemiyle çeşitli yer- lerde, çoğunluğu sempatisan nitelikli unsur- ların «örgütlenme» adına düzensiz ve başı- bozuk birimler sunmaları bir yana, bunun da dışında (daha da gerisinde) spontane ögren- ci olayları ya da sokak hareketleri bu siyasal anlayışın eylem ve örgütlenme biçiminin te- melini oluşturmaktadır.

«Sol» revizyonist anlayış, disiplinli ve örgütlü mücadelelere yönelme değil, «herkes her yerde birşeyler yapsın» mantığıyla, ken- di hareket-bereket teorisini hayata geçirme gayretindedir.

24 Aralık'ta yapılan da bundan farklı ol- mamıştır. Gazetelere ve TRT bültenlerine ge- çebilecek «eylem» yapmak, daima mümkün- dür ve kolaydır. Ama zor olan kitlesel eylem yapabilmek ve bu eylemi işçiler başta olmak üzere emekçi yığınlarla gerçekleştirebilmek- tir. Sayet söz konusu olan «ses çıkarmak» ise o ses ancak bu tarzda çıkarıldığı takdirde kalıcı başarılarla ulaşabilir. Ancak bu ses kalıcı bir ses olabilir. Çünkü artık o ses mün- ferit grupların sesi değil, kitlelerin sesidir. Susturulamayacak tek ses budur.

Bazı siyasal gruplar ve onların çoğu ögren- ci olan yandaşlarının 24 Aralık'ta çıkar- dıkları ses geçmiştir ama burjuvazinin bu konudaki çıkırtkanlığı ve şamataları yüksek perdeden sürüp gitmektedir. Hem de binbir türlü çarpıtma ve aldatmaca ile... Bir kez da- ha görülmüştür ki, spontane devrimciliğin eylemi, kuru sıkı fişek gibidir. Sadece gürtlü- tü çıkartır, fakat mermi atmaz. Mermi nite- liği taşımayan fişek için ise, nişan alma, h- def gözetmek ve menzile ulaşmak diye bir sorun yoktur. Sadece patlatırsın ve ses çı- kartırsın, o kadar...

Özelle 24 Aralık eylemleri, hakim karak- terini, serüvenliğini oluşturduğu sokak hare- ketlerini ve öğrenci eylemleri sınırını aşma- mıştır.

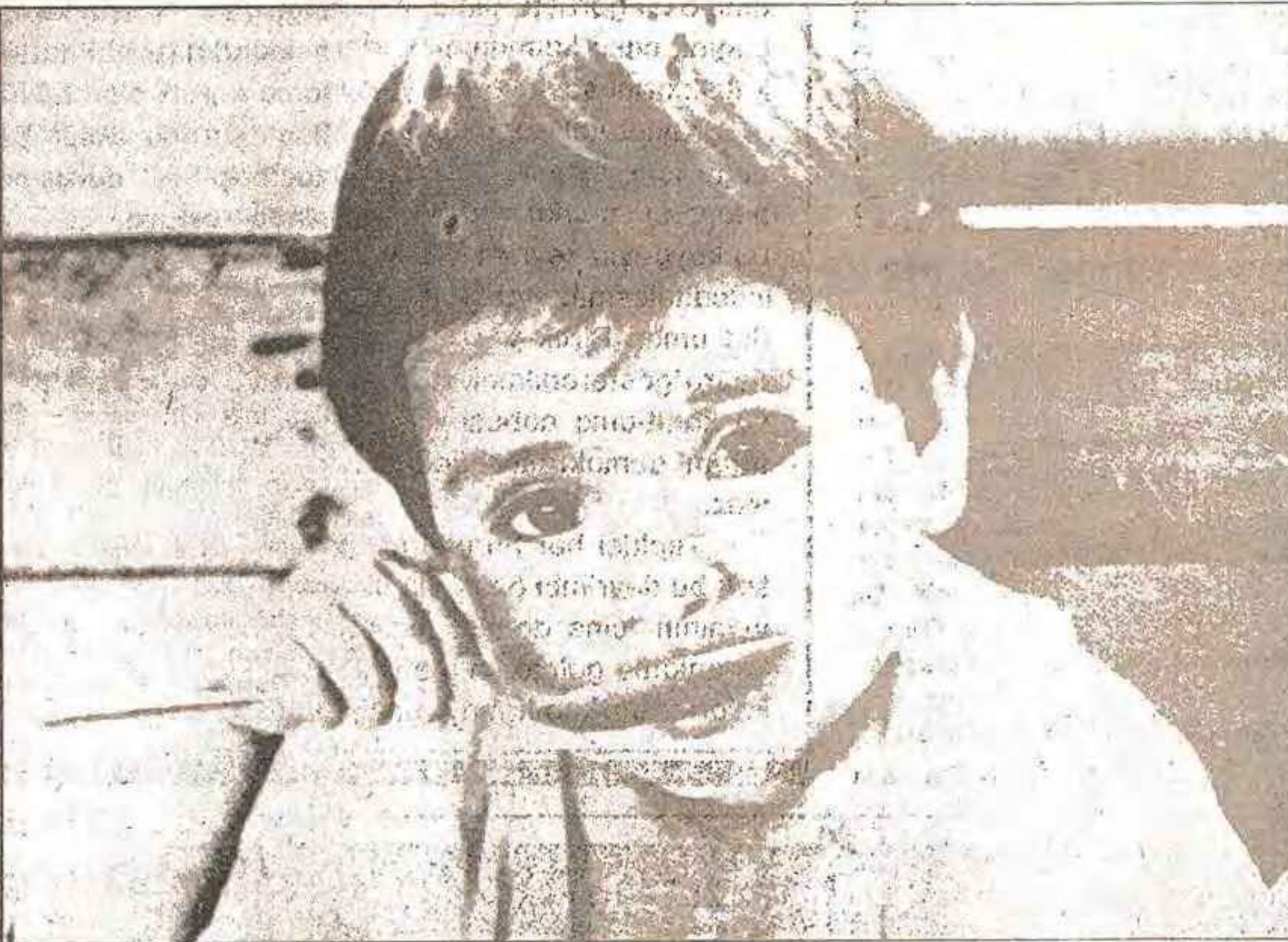
Bu olgu, sosyalistler başta olmak üzere tüm ilerici güçlerin merkezi, siyasal ve da- demokratik işbirliğini sağlayacak ve diğer kitle örgütleriyle birlikte hepiz kurulumamış olmasının yarattığı boşluğu bir sonucudur. Asıl önemli olan, sosyalistlerin bu olaydan da ders çıkartarak ve vakit yitirmeksizin ekin yığınsal demokratik eylemleri gerçekleştirmek üzere güç ve eylem birliğine öncülük etmeleridir.

Tektaş Agaoglu Bakış

Tulumbacı Ağzıyla

«Türkiye yanıyor. Yangın bacayı sarmıştır. Bu yangını söndürmeliyiz. Şimdi bunu niçin söy- lüyoruz? Çünkü millet bize bu görevi vermiştir. Herkes görevini bilmeli, hakkına razı olmalıdır. Yangını çıkaranlar bellidir. Onun için şimdi herkes bizim bu yangının üzerine gitmemizde bize yor- dımcı olmalıdır. Biz careyi gösteriyoruz. Yangını çıkaranlar bellidir diyoruz. Bizim gösterdiğimiz careyi beğenmeyenler care göstermelidirler. Ca- releri olsaydı kendi zamanlarında care olurdu. Ol- madığına göre demek ki bizim hükümet olmadığımız bir anlamı var. Careyi görenler bulur. Bu yangın sönmelidir diyorum. Bu yangın sönecek, tir de diyorum. Mutlaka sönecektir. Yangını çıkaranlara yaptıklarını yanlarına kâr bırakmayacağız. Bu memleketin iç düşmanları vardır, dış düşman- ları vardır. Bunları herkes biliyor. O halde düşman da bellidir, care de bellidir. Millettin can ve mal güvenliğini tehdit edenlerin, kanun, nizam hakimi- yeti tanımayanların, vatandaşta özel teşebbüs düş- manlığı yayıyanların, yabancı sermayeden halkı so- ğutanların anasını öğlatacağız. Bunda kararlı- yız. Bu iş artık hükümetin boyunu aşmış, devlet ve rejim meselesi olmuştur. Kimseyi devlete, rejime saldırtmayız. Millet bölücülerine göz açtırmıyaca- ğız. Meydan okuyorum. Bunu herkes bilmelidir. Anayasa, babayaşa lâfları istemiyorum. Hepsini dümdüz edeceğiz. Türkiye bugün fevkalâde ola- ğanüstü tedbirlerle ve carelerle gidilebilir. Bunun için de olağanüstü teşhislere ihtiyaç vardır. Öyle «sağ terör», «milliyetçiler de cinayet işliyor», «fa- şizm getirmek isteyenler var» gibi lâflar istemiyor- um. Düşmanda birleşmezsek carede birleşme- yiz. Bunu niçin söylüyoruz? Çünkü carede birleş- mezsek yangın daha da sürecektir. Bunu daha bil- meyenlere bir kere daha söylüyorum. Yangın sür- sün istiyor musunuz, istemiyor musunuz? Herkes aklını başına toplamların. Toplamayanların ben aklına şaşarım. Memleketi bu hale bö mi getir- dik? Milliyetçilerin, hür teşebbüsçülerin bunda ne suçu var? Suçlu bellidir. Cezasını görecektir. Ge- lin hep birlikte verelim cezasını. Gelmeseniz siz de suçlusunuz. Onun bunun hakkında, rejime, devlete sahip çıkan milliyetçiler hakkında öyle suç duyuruları yapmakla suçluları himaye ve kimsi kalkışmasın. Biz bu rejimi sokakta bulmadık. Biz, soyumuzdan toplumumuzdan miras kaldı. Vatandaş devleti arattırmıyacağız. Devletin ne olduğunu ona göstereceğiz. Bunu niçin söylüyoruz şimdi? Çün- kü bu yangın sönecektir. Bunu burda kesinlikle ifade ediyorum. Bu yangını söndüreceğiz. Kuru- nun yanında yaş da yonmadan bu yangın sön- mez. Söner diyen varsa şimdiye kadar niçin söndürülmemiş? Söndürdünüz de biz ağzımızla mı üfledik yeniden tutuşturduk? Bu yangını biz söndüremezsek bu yangın yine de söndürülür. Bizden, başka birileri gelir söndürür. Ama nasıl söndürür? Bunu niçin söylüyoruz. Çünkü herkes görevini, sorumluluğunu müdrük olmalıdır. Devletin, rejimin dibine dinamit koyanları, servet ve mülkiyet düş- manlarını korumaya kalkanlara söylüyoruz. Bize, milliyetçiler de suç işliyor dedirtmezsiniz. Milli- yetçiler suç işlemez, hayır işler. Bize onu dedirt- mek isteyenlerin ağızını yirtarım. Kuru gürtlüyle —düşünce özgürlüğüydü, anayasaydı, babayasıydı, bunlar fevkalâde nazik mefhumlardı, rejim be- kası, hür dünyanın selameti mevzu bahis olınca, üzerlerinde yeniden düşünmek gerekir— bir kere, daha kesinlikle ifade ediyorum: rejime karşı koparılan gürtlüye devlet pabuç bırakmayacaktır. Kimse bize bunun aksini söyletmez. Şimdi niçin böyle diyoruz? Çünkü rejimi yoketmek isteyenler, her karşı herkesi birlikte mücadeleye çağırıyorum. Gelmeyenler bednamdır!»

İŞTE KAPİTALİZM

Yediğimiz Yemek ve Kâr Hesabı

Kapitalizmde önemli olan kâr, daha değeri olmayan ve içine ne katıldığı ka- fazla kârdır. Kâr uğrunda insanların ha- yatı tehlikeye atılır, insanların günlük- tularında, büyük reklam kampanyaları ile yaşantısının her şeyinden daha fazla na- piyasaya sürülüyor. Sonuçta bir yandan sıl kâr edileceği hesaplanır. Yaşadığımız- tanık olduğumuz olayların bir kısmına değinelim.

Gelişmiş kapitalist ülkelerde gıda maddelerinde son zamanlarda artan bir- güzelleşme görülmüş. Meyvalar, sebze- ler, iri, canlı renkli ve istah açıcı hale ge- tirilmiş. Ne var ki, bunları alanlar, bir- pısmam. Çünkü tezgahta kıpkırmızıdır, kı- şının halindedir. Bu ilaçları üreten ve domatesler, kesildiğinde yarıdan fazla- nın su olduğu görülmüş. Aynı şey diğer- sebze, meyvalar için de sözkonusu. Tük- eticilerle canlı canlı gösterilirken, bunla- rın tadından eser yok.

Bir diğer örnek bebek mamaları. Bir- liggili. Anne sütünün yararları gözlerden gizlenmeye çalışılarak, hiç bir besleyici-

değeri olmayan ve içine ne katıldığı ka- pitaliste kalmış mamalar rengarenk ku- yatı tularında, büyük reklam kampanyaları ile piyasaya sürülüyor. Sonuçta bir yandan ağır çalışma koşulları, diğer yandan eği- timsizlik ve reklamların etkisiyle mini- mini bebekler bu mamalarla sözde doy- udu. Bunların açlığı kapitalistlerin cebini dolduruyor.

1980 yılları başlarında Batı Avrupa- lı ülkelerinde annelerin kullandıkları ilaç- lar yüzünden sakat doğan bebekler çoğu- lu. Bunun nedeni budur. Bu ilaçları üreten ve piyasaya süren kapitalistler, hafif ceza- nın su olduğu görülmüş. Aynı şey diğer- larla yakalarını kurtarıırken, bugün kolsuz, sebze, meyvalar için de sözkonusu. Tük- eticilerle canlı canlı gösterilirken, bunla- rın tadından eser yok.

Kapitalizm attığımız adımdan, yedi- ğimiz yemekten, bozulmuş sağlığınıza- kâr etme peşindedir. Kısaca,

Emekçi halkın yiğit evladı Akın Özdemir öldürülüşünün 1. yılında anıldı

Ziraat Mühendisleri Odası Ada- na Bölge Başkanı ve KÖY- KOOP'a bağlı ADAKOBİRLİK Genel Müdürü Akın Özdemir, Adana'da halk düşmanı faşist çetelerce 18 Aralık 1978'de pu- suya düşürülerek alçakça öldü- rülüşünün 1. yılında Çukurova bölgesinde düzenlenen törenle- re anıldı.

Adana'da Ziraat Mühendisleri Odası binasında ve Mersin'de mezarı başında yapılan törenle- re konuşan Ziraat Mühendisleri Odası Bölge Başkanı Yusuf Ze- ren, Akın Özdemir'in mücade- sini ve bilimsel/teknik çalışma- larının önemini anlattı.

Aynı günün akşamı Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Mersin il teşkilatı binasında düzenlenen ve 200'e yakın işçi, öğrenci ve aydın katıldığı anma toplantı- sında şiirler okunup marşlar söylendi. Akın Özdemir'in öldü- rülüşünün devrimçilerin mücade- le azmini pekiştirdiği belirtildi. İlk olarak konuşan TSİP Bölge Sekreteri Yaşar Gökoğlu Akın'ın bir işçi sınıfı sosyalisti olduğunu söyleyerek ondan devraldığımız mücadele mirasına değindi. Anti-faşist mücadele bayrağının bilimin doğrultusunda yükseltil- mesinin bugün her zamankinden daha önemli bir görev olduğunu belirten Gökoğlu, bu anlamda Akın Özdemir'i yaşatmak için tüm devrimcilerin, demokratla- rın kaybedecekleri bir gün da- hi olmadığını vurguladı.

Daha sonra konuşan Ziraat mühendisi ve ADAKOBİRLİK ye- ni genel müdürü Mehmet Şen işçi-köylü ittifakı ve emekçi köylülerin ekonomik örgütlen- mesi demek olan demokratik halk kooperatifiçiliği yolunda Akın Özdemir'in attığı adımla- rın bugün deha da geliştirilerek sürdürülmesi göreviyle karşı karşıya olduğumuzu belirtti.

Son olarak konuşan Selçuk Çalhan 3. MC'nin siyasal gerici- lik dönemine karşı görevleri-

Mücadele arkadaşları Akın Özdemir'i anırlar.

zi ve özellikle sosyalist ve de- mokratik hareketlerin birliğinin gereğini anlatarak bu konuda günümüzde halâ sürdürülen yan- lış eğilimleri eleştirdi ve bilimsel sosyalist olan Akın Özde- mir'i gerçekten anmanın, O'nu gerçekten yaşatmanın ancak bi- limin gösterdiği yolda birliği sağlamak için çaba göstermekle olabileceğini ısrarla vurguladı.

KÖY-KOOP eğitim-örgütlenme dairesi başkanı Akın Bırdal topla- ntıya şu telgraflı gönderdi: «Kır yoksullarının ekonomik- demokratik mücadelesinin yiğit savaşçısı Akın Özdemir'in uğ- runa öldüğü mücadeleye bayrağı her geçen gün yükseltecektir. Anısını ve mücadelesini mutlaka yaşatacağız. Kani yerde kal- mayacak. Yaşasın kır yoksulla- rının ekonomik-demokratik mü- cadesinin yiğit savaşçısı! Ya- şasın Akın Özdemir'in mücade- lesi! Senin ve tüm devrim şe- hitlerimizin anıları mücadelemiz- ze işli tutacaktır. Rahat uyu!»

EKÖB genel başkanı Ahmet Melek ise gönderdiği telgrafta şöyle diyor:

Devami s. 7, sütun 1'de

Okurlardan

Aral işçileri sesleniyor

Yurt düzeyinde, ahnlarının teriyle geçinen bütün emekçi kardeşler:

Bizler, Aral Şarap Fabrika- sında yıllardan beri ezilen, sömürülen işçiler olarak yaşa- dığımız, sizin de yaşamış ol- duğunuz veya yaşayacağınız acı günleri, sizlere iletmek amacıyla, hepimizi saygı ile selamlar, bizim durumumuz- düşmemeniz umudu ile işçi si- nifi yolunda sağlam ve karar- lı adımlar atmanızı temenni ederiz.

Sevgili emekçi kardeşler, bizler 1964 yılından beri Türk- iye bağlı Tek-Gıda-İş sendika- sına üye, Aral Şarap Fabrika- sında çalışan işçileriz. Bu süre içinde dört dönem sözleş- me imzalamıştık. Ve bugüne kadar bir ücretimiz, 5400 li- ranın üzerine çıkmamıştır.

Fabrika çalışanlarının aylık net ücreti 3100-3200 lira arasında değişmektedir. İşveren bu ü- creti de bize çok görmüş ola- cır ki, bizleri kapı dışına at- mıştır. Onun amacı daha fa- zla sömürerek daha ucuz işçi çalıştırmaktır.

Bunun sonucu 1979 yılı için- de işveren fabrikayı kapatarak 55 işçiyi kapı dışına atmıştır. Biz de kendi olanaklarımızın si- nırları dahilinde uğraşa başla- yarak, önce Bölge Çalışma Müdürlüğüne müracaat edip sorunumuzu anlattık. Bölge Çalışma Müdürlüğü yetkilile- ri işyerimizde yaptıkları ince- lemeler sonucu, işyerinin ka- patılmasını «kanunusuz» olarak karara bağlamıştır. 26.7.1979 tarihinde grev ilanımız işyeri- ne asıldığı halde, sendikamız

olan Tek-Gıda-İş Ankara ve İstanbul Bölge Merkez Şube Başkanlıkları, bu greve başı- nı karşı çıkarak engellemeye çalışmışlardır. Biz Aral Şarap Fabrikası işçileri sendikamız- dan hiç bir yardım görmeden, 48 gün işyeri kapısında bek- ledik. Sendikamızın Ankara Bölge Merkez Şubesi Başkanı ve Sekreteri sorunlarımızla il- gileneceklerini söyleyerek, 12. 8.1979 tarihine kadar bizleri oyalayıp, mücadelemizi daima baltalamışlardır.

Bu süre içinde bizler İskitler'den Akdere'ye, İskitler'den Keçiören-Bademliye yönüne geçtiğimiz evlerimizde boynu büyük aç çocuklarımız- la karşılaşıp, birşey yapma- manı üzüntü ve kahri ile be- celeri uyuyamazken, Bölge

Devami s. 7, sütun 1'de

Almanya'da MHP'nin ayak izleri

MHP, Almanya'da vatanında gibidir. Alman faşistlerinden maddi ve moral yardımı görür. Anayasa mahkemesinin yasaklama kararına rağmen, yurt dışı faaliyetlerini artırarak sürdürmektedir. Almanya'da yayınlanan 5 milyon tirajlı «Stern» dergisi, muhabiri Rudolf Müller'in hazırladığı MHP raporunu yayınladı. Bazı bölümlerinin çevirisini yayınlıyoruz...

10 MARK ÖDE CİNAYET SEYRETİ

«600 kişi dikkatle perdeyi izledi. Güneş yeniden ne zaman doğacak?» isimli renkli filmde dram en yüksek noktasındaydı. Türk kahramanı, bir Sovyet askerini, dua eden bir kadını elinden zorla aldı. Kendine duyduğu güvenle, boynunu kırana kadar ensesini sıktı. Yakın çekim, de Rus'un gözleri döndü ve öl-

dü. «Kötü komünist yokolmuştu. 600 adam çokkuyula alkışladılar. Seyirciler, Nürnberg'den gelen Türk işçileriydi. Amaçları şama-ta koparmaktı. Cınayet sahnesi-ni ve sahte folklor gösterilerini seyretmek için 10 mark giriş ücreti ödediler.»

Faşistlerin bu filmi çok verimli olmuş, çok büyük «hasılat» sağlamıştı. Bildiği gibi MHP, Kahramanmaraş katliamını bu

filmnin gösterilmesiyle başlatmış, gösterildiği sinemaya kendileri bomba atarak, sonra da alevli yurttan saldırmışlardı. Filmin iki günlük hasılatı 115 ölü ve yüzlerce yaralı idi.

HARAÇ ve ÖLÜM... MHP'NİN AYAK İZLERİ

«Gece üçe doğru kapımı çaldılar» diyor Krefeld'den Musa Deligç. «Bozkurtların» baskını anlatıyordu. «Meskellerden biri göğsüme bir tabanca dayadı. Döndüğümde tetiği çekti ama silahı tutukluk yaptı.» Böylece seyahat acentesi sadece yaralanmıştı. Sebep, Musa, Ecevit'in Almanya gezisini düzenlemiş. İşçiler madem ki Türkiye'ye döviz göndermiyorlardı. Varsın dövizleri MHP'ye versinlerdi. MHP'nin de oldukça fazla para-ya ihtiyacı var. Söylendiğine göre ortalama bir silahın fiyatı 50 binden aşağı düşmüyor!

ULUSLARARASI GÖREV: ALMAN KOMÜNİSTLERİNİ «TEMİZLEMEK»

«Üç meslektaşımla birlikte WDR'nin Türkçe yayınlarını dinliyordum.» diye belirtiyordu Köln'den bir tesviyeci STREN'e. «Üç kişi yayının komünist olduğunu ileri sürüyorlardı. Ben kesin olarak yalanladım. Bunun üzerine benim de komünist olduğumu söylediler.» İki hafta sonra üç «arkadaş» onu evlerine davet ettiler. Bu bir tuzaktı. Biri, birden bire bir kül tablasını aldı ve yüzüne attı. Bağırıyordu: «komünist! Üçü birden üzerine saldırdılar, Yumruk ve tekmelele yüzümü yaraladılar.» MHP Alman faşistleriyle kol kola, sadece Türk işçilerini değil, Alman yurttaşlarını da avlamak için faaliyetler yönetiyor.

Avrupa'daki demokratik Türk Ölkücüleri Birliği Federasyonu, 171 mahalli birlikten oluşuyor. Federasyon başkanlığını Serdar Çelebi, sekreterliğini Ramazan Öz üstlenmiş. İkisi de Türkiye'den bu «işler» için gönderilmiş iki MHP yöneticisi...

TÜRKİŞ HİTLER'İN KUKLASI ROLÜNDE VE AYNI SAHNELEDE...

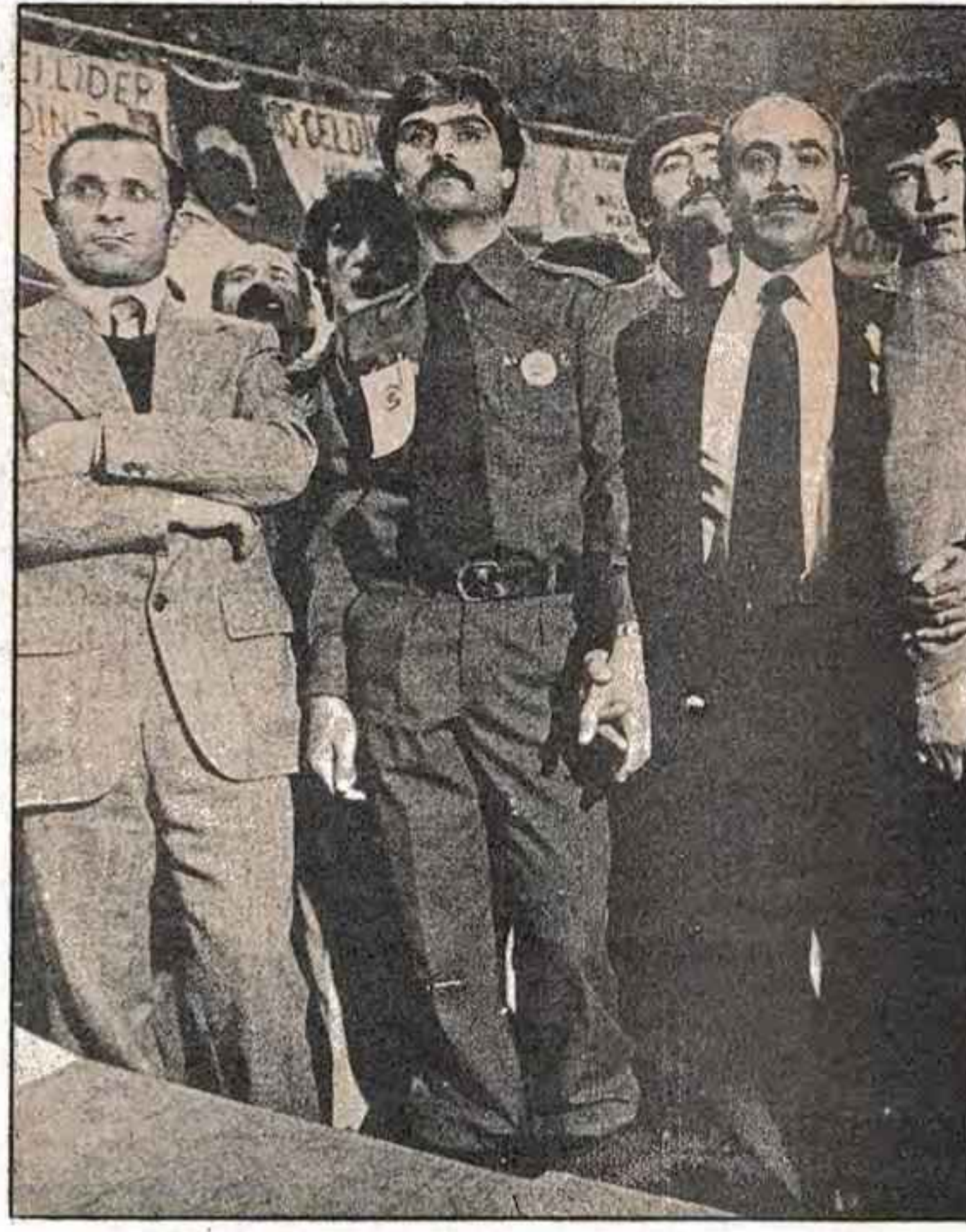
«1978 Ekim ayında MHP parti lideri Alpaslan Türkeş Dortmund Festival salonunda yapılan bir «kültür şenliğinde» Federal Almanya'daki en güçlü toplantısını yapıyordu. 12 bin işçinin önünde konuşuyordu: «Biz Bozkurtlar...» ve sosyal demokrat başbakan Ecevit'i, dinleyicilerin alkışları arasında «kök kazınacak komünist ve cücelerin kuklası» olarak gösteriyordu. Türkeş'in tiradı'nın çözümlemesi şuydu: «... milletimizin köleliğini isteyen Moskova köpekleri, komünistlere, bölücülere ve aramızdaki gizli ajanlara Türkiye'de yaşama hakkı yoktur.»

MHP'nin Almanya'daki faaliyetlerini yönetenler «kültürel çalışmalar» maskesini kullanıyorlar. Başka türlü işçilerden para sızdırmayacaklarını biliyorlar.

MHP'liler ayrıca din istismar-

Türkeş Dortmund'da konuşuyor.

Türkeş'in Almanya'daki üniformalı koruyucuları...

ciği yculuyla da Türk işçilerinden para sızdırmanın yolunu bulmuşlar. Stern Dergisi muhabiri Rudolf Müller'in aktardıklarına göre, Almanya'da kuran kurslarını MHP'liler yönetiyor. Kurs katılanlar, sadece bu iş için 1500 mark ödemekten başka, birliğin aidatlarını muntazaman ödemek zorunda. Bunlara ek olarak herkes ayrıca «bütçesine göre» bağış vermeye zorlanmaktadır. MHP'nin «Almanya çalıanları» bu paralarla finanse ediliyor, ayrıca artanı Türkiye'ye gönderiliyor. Kimbilir belki de Anayasa Mahkemesine karşı MHP'yi savunan avukatların ödeneği de bu paralarla karşılanıyordu!

MHP, TÜRK İŞÇİLERİNİN MHP'YE YARDIM ETMESİ KARARINI ALMIŞ

MHP genel başkan yardımcısı Gün Sazak, bir Almanya gezisi sırasında uğradığı Dortmund'da şöyle diyor: «Türkiye'de cezaevlerinde 4000 bozkurt yatıyor. 550 bozkurt bizim dava-

Dogrudan...

Hüseyin Hasancebi

«Sol» - Duyu!

Demirel hükümeti, işe TÖB-DER yöneticilerini tutuklamakla başladı. Ardından hükümet programı, demokrasi güçlerine karşı planlı bir saldırı hazırlığını haber verdi. Gerici demokrasiye üzerine meydan okuyarak geliyordu.

Böyle bir ortamda Kahramanmaraş olaylarının yıldırmı gelip çatı. Yapılması ve yapılması planlanan zulme karşı demokrasi güçlerinin susması beklenemezdi. Faşizme yolların açık olmadığına burjuvaziye gösterilmesi, «köpeksiz köyde» dolaymadığı gericiğe hatırlatılması demokratik bir görev olarak belirliyordu.

Bunun bilinen tek bir yolu vardır. Demokrasi güçleri karşı sınıfın gerici hesaplarını bozma için güçlerini birleştirirler. Görevlerini bir programa bağlayıp eyleme dönüştürürler. Merkezi düzeyde sağlanmış işbirlikleri, alanlarda eylem birliği olarak ete ve kemige bürünmüş olur. Burjuvazi ve siyasi gerici, pabucun pahalı olduğunu görür ve daha basit hesaplar yapmak zorunda bırakılır.

Böyle olması, yani demokratik güçlerin birliğe karşı koymasının sağlanması gerekirken, Dev-Yol adını alan siyasi akım «elini çabuk tutmayı» denedi. TÖB-DER'i alet ederek ve kendiliğinden gelecek olanları da peşine takarak, kendi protesto ve mücadele anlayışını hayata geçirmek istedi. Bu hesap güçleri daraltıp mücadeleyi zayıflatma niyetinde olduğu için, burjuvazinin hesaplarını kolaylaştırıyordu. Nitekim sonuç bu doğrultuda tecelli etti: Burjuvazinin hesapları tuttu. TÖB-DER kapatıldı. Gerisi gelecek...

TÖB-DER yönetiminde olan demokratik merkezîyetçiler, diğer bazı gruplar, eyleme değil, ama, bu türüne karşı çıktılar. Onlar, demokratik ve siyasi sol güçlerimizin aşgari bir yakınlaşması olduğunu hesaba katarak, bu güçlerin hep birlikte ve kolektif bir önderlik altında direnmelerini savundular. Bu seçenek, hem provokasyona kapalı, hem de burjuvazinin hesaplarını bozacak nitelikte idi. Bilim de tek doğru yolun bu olduğunu göstermiyor mu?

Doğruyu savunanlar, bu yanlış eyleme karşı çıktılar ama, sonuçlarına da karşı çıkma gereğini duydular. Çünkü bu eylemin sonuçları demokrasi güçlerine zarar verdi.

Eyleme katılan gruplardan biri de Birlik ve Dayanışma idi. Bu grup Dev-Yol'un peşine takılarak eylemi destekledi. Halbuki daha önceki görüşleriyle bu grup, bu tür eylemlere karşı olarak bilirdi. Hatta o kadar karşı ki, 5 Şubat 1977'de, TÖB-DER bütünlüğünün gerçekleştirdiği demokratik mitinge «provokasyona açıktır» gerekçesiyle katılma-yacak kadar.

Şimdi bu grup, eyleme katılımı savunurken, bu eylemin devrimci bir özünün bulunduğunu, eksikleri olsa bile sahip çıkılması gerektiğini, aksi görüşte olmanın pasiflikle eş anlamlı olduğunu, pasif kalmamak için de aktif olmak zorunda kaldıklarını söylüyor ve yazıyor.

Kendi sol sapmasının nefesini ensesinde duyduğu için, eyleme katılan, pasif kalmakla suçlanmamak için «hareket bereketidir» mantığına sarılan, bu kaygıyla «eylem» veya «eylem birliği» gibi, sınıf mücadelesinin «taş baltalarına» başvurmadan medet uman Birlik ve Dayanışma grubu, yanlışını doğru gösterebilmek için, doğrunun yanlış olduğunu kanıtama çabası içine girmiş olmaktadır. Bu tutum demokrasi mücadelesine bir şey kazandırmaz.

Tepkici her harekette devrimci öz aramak ve salt bu devrimci özü bulmak kaygısıyla yanlış harmanın içine dalmak, kendini kandırmaktan başka anlama gelmez. Ve her kendini kandırmanın, başkalarını da kandırmayı umması doğru değildir.

Hergün'ün makbuzları

MHP'nin yayın organı Hergün, faşist hareketin tipik bir aynası. Yalan ve demagoginin bini bir para, zekâ düzeyi de çabası!

Hergün, «Biz konuşmuyoruz, belgeler konuşuyor» diye başladı son maskaralığına. Akıncı «anarşi» ile, tanınmış ilericiler, demokrat, sosyalist kişilerin arasındaki bağları parlatır bir şekilde kanıtıyor! Belki dedikleri de —öyle MHP'nin faşist terörün odağı olduğunu gün gibi gözler önüne seren dosyalar dolusu belge gibi değil— nereden bulmuşlarsa, üzerinde Lisell Dev-Genç yazan boş bağış makbuzları. Bu «eşsiz» değerli belgelere göre H. Fehmi Güneş, Uğur Mumcu, Gültekin Gazioğlu, Muammer Aksoy, Abdullah Baştürk, Kemal Türker ve Mustafa Üstündağ, söz konusu derneğe 10 bin ile 100 bin lira arasında değişen tutarlarda bağışta bulunmuşlardır.

«Bulunsalar bile bu neyi kanıtlar» demeyin. 12 Mart özlümçülerinin citir attığı günlerde, 12 Mart günlerinin çağrışlarıyla «Dev-Genç» adıyla «anarşi»yi özdeş kabul edenler az olmaz diye düşünmüştür Hergün'cüler. Her neyse. Diyelim ki bu mantık doğrudur. Peki ama şu mütahhis belgelere ne demeli? Hergün'ün kütüphaneleri yayınladığı makbuzların seri numaraları birbirini izliyor. Mumcu 5602, Güneş 5603, Aksoy 5604, Gazioğlu ise 5607 nolu makbuzlar karşılığında güya bağış vermişler. Bir makbuz koçanı normal olarak bir kişide bulunacağına göre, bağış toplayan kişinin —her kimse— bu işte çok «usta» olduğunu düşüneceken, birden gözünüzde makbuzların üzerindeki el yazıları çarpıyor. Büyük bir uyanıklık yaptıklarını sanan Hergün'ün aklı evvel yazıları, makbuzları ayrı ayrı kişilerin el yazılarıyla doldurmuşlar. Güya farklı kişilerin toplamış bağışları. Mübarek makbuz koçanı sanki MHP demirbaşı silahları gibi elden ele dolanmış.

MHP'nin günlük yayını Hergün'ün seri numaraları birbirini izleyen bağış makbuzları ve üzerlerindeki farklı el yazıları.

Hadi diyelim ki bu da mum kündür. İyi ama, söz konusu kişiler Dev-Genç'illere günahını bile vermez, kaldı ki onlara bol keseden bağış versinler... Hadi verilir diyelim. (Bu komünistlerden her şey beklenir!) İyi ama, bu kişilerin hangisi öyle 10 binlerce, yüzbinlerce parayı hayatı boyunca birarada görmüştür acaba?

Hadi diyelim ki, bu kişiler sendika, dernek vb. örgütlerin yöneticileridir ve paraları da oradan bulmuşlardır. İyi hoş da, bildiğimiz kadarıyla söz konusu kişilerin hepsi Dernekler Yasasını çok iyi bilirler. Muammer Aksoy, Uğur Mumcu, H. Fehmi Güneş birer hukukçudurlar. Gazioğlu, Baştürk ve Türker ise sendika ve demokratik örgüt

Devamı s. 7, sütun 2'de

Sağ basından

Kahraman Maraş olaylarının yıldırmı demeracı bir grup, TÖB-DER'i de alet ederek, kendi yandaşlarının bile ancak yüzde 5'ini sürükleyebildiği bir serüven düzenledi. Ehl... kitleler itilbar etmedikten sonra, itibar eden bulundukları. Burjuvazinin gerici ağızları hep bir ağızdan bu itibarı gösterdiler:

25 Aralık tarihli Hürriyet'te Oktay Ekşi:

Huzur Kaynağı
«TÖB-DER bu ülkede huzursuzluk kaynaklarından biridir. Daha doğrusu en belli başlılarından biridir. Onun işi bu sistemin işlemediğini isbatlamaktır. Bu devletin güçsüz olduğunu kendi taraftarlarına göstermektedir.»

Demek ki TÖB-DER ya da demokrasi, kimilerinin huzursuzluk kaynağı imiş. O halde bunların huzur kaynağı

belli olmaktadır!
«Edepsiz takımı»
25 Aralık tarihli Tercüman'da Nazlı Ilıcak:

«Bir de çeşitli dernek ve partilere mensup «edepsiz takımı» var. Hani, «Hükümet gider POL-DER kalır» diyenler... «Yasağa rağmen 1 Mayıs mitingi» Taksim alanında yapılacak» diye konuşanlar. Kongrelerde, üniversitelerde Enternasyonal Marşını okuyanlar. «Halktan kendi dilin, de eğitilmelidir» sloganını ağızlarından düşürmeyenler... İşte bu takımdan biri TÖB-DER 24 Aralık'ta bütün öğretmenleri direnişe çağırması-tı.»

Lafaların sözü ve özü, sahibe tam uyum değil mi? İtin belli olmayan izi
«Onlar da, listesi ve cibil-iyeti belli TÖB-DER'ler, POL-DER'ler, DEV-SOL'lar DIS-KO'lar bilmem nelerdir. Ya-

ni sıkıyönetimce, polisçe, MİT'çe, gazetelerce, Ecevit'çe, bilinen caniler, cinayet yatakları, canl kıskırtıcılar... Bize yıllardan beri hayatı zehir edenler... Elebaşları her halde besyüzülgemiyen hayasızlar takımı...
Kabah'ıya göre, şimdi hayatın tadının yerine gelmiş olması gerekir. Kabahın tadı düzeyinde olsa bile.

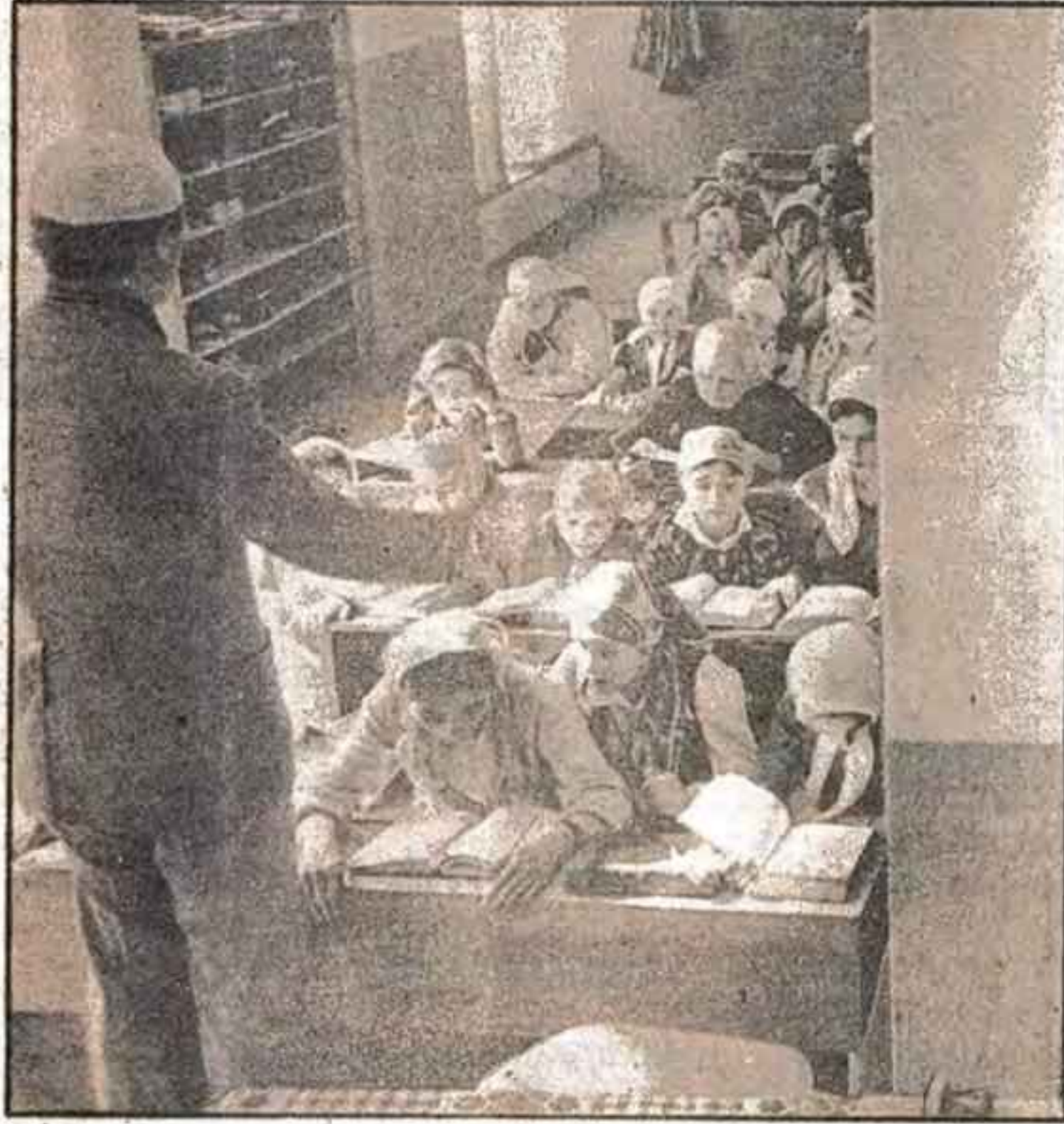
Göbels'vari!

«Sol'un daimi eylem günlerini yazan Hergün, 28 Ocak için şöyle demiş: «TKP kurucularından Mustafa Suphi ve 14 arkadaşının Trabzon'da Karadeniz'de bindikleri deniz motorunun devrilmesi sonucu ölmeleri» (Hergün, 25 Aralık, s. 7).

«Yasayın usulardırıldıklarından 25 Aralık tarihli Günaydın'da Can Pulak:

«Kahramanmaraş olaylarının yıldırmı, iç savaş provoları yapılarak ve kan döklerek kutlandı. TÖB-DER'i bazı öğretmenlerin kandırdığı öğrenciler savaş alanına çevirdiler başkent. Devirdikleri çöp bidadlarını siper yapan bazı öğrenciler, polisin ve askerlerin üzerine ateş açtılar... Kim komünisttir, kim bölücüdür hepsi biliniyor bunların. Bilinmesine rağmen hiç bir şey yapılmıyor hâlâ. Sıkıyönetimin gevşek uygulaması şanlı ordumuza zarar verecek boyutlara ulaşıyor. Bunu farkedemiyor muyuz hâlâ!»

Can Pulak Meclis'te muhabirlik yaparken AP'lilerden esaslı bir dayak yemişti... O dayaktan buyana neyi nasıl yazacağını çok iyi öğrenmişti!

MHP'nin Almanya'daki haraç yöntemlerinden biri: Kur'an kursları

FAŞİZMİN SERMAYESİ: YALAN

Faşist hareketleri karakterize eden en belirgin özelliklerinden biri de propaganda-larını yalan üzerine kurmalarıdır. Faşistler, yalansız edemedikleri gibi, yalan söylemeyi politik çalışmanın bir gereği sayarlar. Faşist hareketlerin siyasi parti programları da, kendi pratikleriyle sürekli açığa çıkan yalanların formülasyonundan ibaretir.

Yalan genel olarak, kitlelerce hoş görülme, güven duyulmayan bir tutumdur. «Yalan», aşağı burjuva ahlakın ölçülerinde bile hoş görülmez. Bunu faşistlerin kendileri de bilirler. Ama buna rağmen yalan onların bir里克 propaganda malzemesi olmaya devam eder.

Faşizmin siyasi iktidar hedefi, tekelci iktidardır. Ama faşist parti programları bun-u saklamaya özen gösteriyorlar. Çünkü yaşanan burjuva demokratik iktidarlarda da tekelcilerin sınıf egemenliğidir. Bu yüzden faşistlerin kendi politik hedeflerini yeni bir şeymiş gibi sunmaları gerekmektedir. Bu da esas amaç gizlenmesidir ve programın bir yalan üzerine kurulmasını gerekli kılar.

Faşizmin tarihi incelendiğinde görülmektedir ki, faşistler, kitlelerin gözünün içine baka baka yalan söylemektedirler. Kitlelerin yakından tanık olduğu olayları çarpıtarak kitlelere yeniden ve yeniden anlatmaktan bıkmazlar.

Bunun elbette bir sebebi vardır. Her şeyden önce faşistler, kitlelerin de aldatılabilir, bileceği hesabından yola çıkarlar. Kitleler gerçekten de zaman zaman aldatılabilirler, Faşizmin iktidar olmasının, kitlelerin geçici bir süre yanılmasından başka yolu da yoktur. Bu nedenle faşist partiler bütün olanaklarını bu yönde seferber etmektedirler.

Hitler, faşizmin yalan makinasını yönetmek üzere bir propaganda bakanlığı bile kurmuştu. Bu bakanlığın başına getirilen meşhur Göbels, hemen her konuşmasında: «Ne kadar büyük yalan söylerseniz, etkisi o kadar çok olur.» derdi.

Faşistlerin yalan söylemekten umdukları, kitleleri bu yalanlara inandırmaktan çok kendi yapacaklarına zemin

hazırlamaktır. Almanya'da faşistler komünist avara çıkmadan önce, meclis binası Reichstag'ı kendi elleriyle yak-tılar. Propaganda bakanı Göbels, alevlerin karşısına geçmiş şöyle bağırıyordu: «Komünistlerin marifetidir, hep-sini temizleyeceğiz!»

Nitekim bu yalanlar, çok geçmeden, yangından sorumludur gerekçesiyle tutuklanan Dimitrov tarafından Leipzig duruşmasında açığa çıkarılıyordu.

Türkiye'deki faşist hareketin siyasi semsiyesi olan MHP'ye baktığımızda faşizmin bu yanını çok daha net ve bol belgeli olarak görmek mümkündür. Kimse inanamıyacağına bile bile ve üstelik çok acemice hazırlanmış yalanlar MHP yöneticilerinin ağzından ve faşist yayınları yoluyla halkın önüne sürülmektedir. Halk bu yalanları ibretle izlerken, faşistler, bu yalanlarla yeni amaçlıyorlar işe, onu gerçekleştirmeye çalışıyorlar. Örneğin: faşist Hergün gazetesi, son günlerde, yazar Uğur Mumcu'nun, TÖB-DER Genel Başkanı Gültekin Gazioğlu'nun, Hasan Fehmi Güneş'in, Abdullah Baştürk'ün ve daha bir çok tanınmış ilericiler ve sosyalist Dev-Genç'e para yardımı yaptıklarını yazıyor. Hem de 10 bin liradan yüz bin liraya kadar varan nakit para yardım-ları!

Herkes görüyor ki, bu acemice uydurulmuş bir yalandır. Her şeyden önce adı geçen kişiler Dev-Genç'e karşıdır ve değil onlara bin lira yardım etmek, Dev-Genç makbuzuyla gelecek olan bir-rini, kapılarında içeriye bile sokmazlar. Ama diyelim faşistler bu kişileri birer suikastle öldürmeyi planlamaktadırlar. İşte bu nedenle ve mahkum olabilecekleri bile bile bu yalanı kullanmaktadır-lar.

Sıradan faşist militanların ve yayın organlarının yalan söylemesi yetmez. Faşistler, liderlerine de yalan söyleme-lisi için bir pay ayırırlar. Böylece faşist lider daha rahat politika yapma imkânına kavuşmuş olur. Örneğin: Türkeş: «Abdi İpekçi menfur bir cinayete kurban gitmiştir, a-hesine başsağlığı dilerim» diye bir demec verdiğinde zaman, faşist militan bunun lidere ay

rilmış «yalan payı» olduğunu bilir.

Kendisine ayrılmış payı en çok kullanan faşist liderlerden biri de Türkeş'tir. Türkeş hemen her faşist saldırının ardından bir demec verir ve «Üstünlüklerini» belirtir. Böylece Türkeş, kendisine ayrılan yalan payını hovardaca kullanıp halkın gözünde, terörün her türüne karşı birri olarak görünmek ister.

Faşistler, yalan söylemekle hiç bir şey kaybetmeyeceklerini, ama bıkmasızın söyledikleri yalanlara inancasız insanların çıkabileceğini düşünürler. Ayrıca yalan, her nasılsa inandırıcı bulundukları insanların etraflarında tutmak için de gereklidir.

MHP'nin büyük yalanlarından bir kaçına ve faşistlere ne sağladığına bakalım! Kah ramannmaraş olaylarını MHP başlattı ve yürüttü. Bugün 300'ü aşkın MHP'li bu davada yargılanıyor. Ama her fırsatta bu katliamı solcuları yaptığını söylemeye devam ediyor.

MHP Genel Başkan yardımcılarında Sadı Somuncuoğlu, pek çok cinayeti planlayıp, nice faşist saldırıyı yönettiği halde, «bizim cinayetlerle ilgilimiz yoktur, solcu solcuyu, solcu sağcıyı öldürmektedir» diyebilmektedir.

Türkeş, «komandoları biz eğittik, onlara biz görev veriyoruz» dediği halde, cinayeti, işleyen komandoların ardından, «onlara bir ilişkimiz yoktur» demektedir.

Sıkıyönetim «MHP il merkezini aradım, 7 tabanca, 150 kilo dinamit buldum» derken, MHP, «il merkezimiz aranmamıştır ve hiç bir suç unsuru bulunmamıştır» diye açıklama yapmaktadır.

Yine sıkıyönetim: «Sağcılar Gümrük ve Tekel Bakanlığını bastı» diye açıklama yaparken, olay MHP yöneticilerinin ağzında «Bakanlığı solcular bastı» şekline girmektedir.

Faşizmin yalancılığına so-mutlamaya kalkacak saymakla tükenmez. Tek doğru söz-ler, söyledikleri yalanlardaki çelişkilerde kendini gösteren niyetleridir.

Sosyalistlere düşen görev, faşistlerin yalancılığına, onların yüzüne vurmaktan çok, bu niteliklerini kitlelere, bık-maksızın göstermektir.

Filistin halkının kurtuluş mücadelesi 15 yaşında

● Filistin halkı 15 yıl önce 1 Ocak 1965'te İsrail'e karşı ilk silahlı eylemiyle kurtuluş mücadelesini başlattı. Filistin halkı 1 Ocak'ı Filistin Devrimi'nin başlangıcı olarak kutluyor.

Filistin halkının kurtuluş mücadelesi 15. yılında. 1 Ocak 1965 günü Filistin halkı emperyalist min kuklası İsrail'e karşı ilk silahlı eyleme girişerek, silahlı kurtuluş mücadelesini başlattı. Bu tarih Filistin Devrimi'nin başlangıcı olarak her yıl Filistin halkı arasında törenlerle kutlanmaktadır.

Uluslararası emperyalizmin Avrupa'daki gerici yahudi sermayesinin siyasal hareketi olan Siyonizm ile işbirliği yaparak, Filistin'de, Orta-Doğu'nun bağında ırkçı bir ülke kurma girişimi yüz yılın başlarına uzanır. Önceleri İngiliz, sonra ABD emperyalizminin desteği ile örgütlenen ve silahlanan Siyonistler amaçlarını gerçekleştirmek üzere Filistin halkını topraklarından sürmek için zora basırmışlardır. 1918 yılında nüfusun ancak yüzde 8'ini oluşturan, 1948'de yüzde 33'ünü oluşturan duruma gelmişlerdir. Ve o tarihlerde ABD'nin etkisi ile Birleşmiş Milletler'den çıkan bir kararla nüfusun yüzde 33'ünü oluşturan Yahudilere Filistin topraklarının yüzde 56'sının verilmesi öngörülmüştü. Ancak Siyonist terör çeteleri bununla da yetinmeyerek Filistin halkına karşı saldırıya geçiş ve Filistin topraklarının yüzde 78'ini işgal etmişler ve İsrail Devleti'nin kurulduğunu ilan etmişlerdir.

İsrail'in kurulmasına yolaçan ırkçı-siyonist terörün ve katliamların sonucunda 750 bin Filistinli yurtlarını terk ederek

Gazze'ye, Suriye'ye ve Lübnan'a sığınmak zorunda kalmış ve cettin mültecilik yaşamını sürdürmüşlerdir. Söz konusu katliamları gerçekleştiren terör çetelerinin birinin başında bugünkü İsrail Başbakanı Menahem Begin bulunmaktaydı.

Sonuç olarak, 1948'de Filistin'de yaşayan bir milyon Arap halkın yalnızca 300 bini zulüm ve baskı şartları altında kalmış ve İsrail devletinin kurulmasıyla emperyalist Orta-Doğu'da bir sıçrama tahtası ve ileri bir karakol elde etmiştir.

Filistin sorununun ancak Filistin halkının kendisi tarafından çözülebileceğini bilen Filistinliler 38 Mayıs 1964'de Kudüs'te toplanarak Filistin Kurtuluş Örgütü'nü kurdular. Aynı zamanda Filistin kurtuluş mücadelesinin hedeflerini ve yöntemlerini belirleyen Filistin Ulusal Yasası kabul edildi. Aynı yıl FKÖ'ye bağlı olarak Filistin Kurtuluş Ordusu'nun kurulmasına başlandı.

Filistin Ulusal Kurtuluş Hareketi adlı gerilla örgütü 1 Ocak 1965 günü İsrail'e karşı giriştiği ilk silahlı eylemle silahlı kurtuluş mücadelesini başlattı. Daha sonra Siyonistler 5 Haziran 1967'de aniden saldırıya geçerek Filistin'in batı yakasını, Gazze'yi, Sina Yarımadası'nı ve Golan tepelerini işgal etti ve böylece Filistin'in tümü, Mısır ve Suriye topraklarının bir kısmı İsrail işgali altına girdi. Yeni İsrail saldırısı sonucunda 410 bin Filistinli daha Batı Yakası ve Gazze'ye tahakkük zorunda kalarak çevre Arap ülkelerinde mülteci olarak yaşamaya başladı.

Filistin'in tümüyle işgal edilmesi Filistin halkının mücadelesini sındırmak bir yana daha da alevlendirdi. 1969 yılında Filistin Ulusal Kurtuluş Ordusu lideri Yaser Arafat aynı zamanda FKÖ

Filistin halkı FKÖ öncülüğünde mücadelesini başarıya ulaştıracağıdır.

liderliğine de seçildi ve FKÖ gerilla örgütlerini çatısı altında topladı. Aynı yıl, FKÖ, amacının Filistin'de mülteci, hristiyanların ve yahudilerin bir arada yaşayacağı bağımsız, demokratik ve laik bir Filistin Devleti kurmak olduğunu ilan etti. Günün güne güçlenen Filistin kurtuluş mücadelesini sürdürmek üzere 1970 yılında emperyalizm Filistin halkına karşı bir soykırım hareketi başlattı ve 1973 yılında patlak veren Arap-İsrail savaşından sonra Filistin Kurtuluş Örgütü tüm Arap dünyası tarafından Filistin halkının biricik meşru temsilcisi olarak tanıdı. FKÖ lideri Yaser Arafat Birleşmiş Milletler'e davet edilerek Filistin davasını anlattı. FKÖ Birleşmiş Milletlere gözlemci üye sıfatı ile kabul edildi ve uluslararası saygınlığını her alanda artırdı. Birçok ülke İsrail ile diplomatik ilişkilerini keserek FKÖ'yu tanıdı.

FKÖ'nün bu gelişmesi karşısında emperyalist çevrelerin kışkırtmasıyla Lübnan'da 1975-76'da kışkırtılan iç savaşta da FKÖ ezilmek istendi ama bu sonuç vermedi. Tam tersine işgal altındaki Filistin topraklarında Filistin halkı kiteller halinde FKÖ'nün önderliğinde toplandı. İsrail 1978 Mart ayında kara, deniz, hava kuvvetleriyle Güney Lübnan topraklarına saldırdı ve Filistinliler sekiz gün sekiz gece direnerek bu saldırıyı püskürttüler.

Bu başarısızlıklar karşısında emperyalistler ve işbirlikçileri Arap halkını arkadan hançerleseyen Enver Sedat'la birlikte sahte barış tezgahladılar. Ancak sahte barış sahipleri amaçla-

larına ulaşamadılar. Mısır yöneticileri dışında tüm Arap ülkeleri, tüm dünya ilerici güçleri bu sahte barış saldırılarına karşı Filistin halkının yanında yer aldı. Sahte barıştan sonra İsrail Güney Lübnan'da yaşayan Lübnan ve Filistin halklarına karşı katliamı sürdürdü. İsrail bombardımanları sonucu 1979'da 600 bin Lübnanlı ve Filistinli evsiz kalarak göç etmek zorunda bırakıldı. Ama bunlar da Filistin halkının mücadelesini durdurmaya yetmedi, yetmeyecek.

Filistin halkının kanı, canı pa-

hasına yürüttüğü çileli ve şanlı kurtuluş mücadelesi 1 Ocak'ta 15. yılına giriyor.

Bugün ikibuçuk milyonu yurdunun dışında, birbuçuk milyon kadarı işgal altındaki yurtlarında yaşayan Filistin halkı, FKÖ'nün önderliğinde ve bugüne kadar onbinlerce evladının kaniyla sülenan şanlı yolunda her türlü tertibi, saldırıyı ve güçlüğü aşılarak yüce kurtuluş amacına yürüyor.

Kurtuluş mücadelesinin 15. yılında selam olsun Filistin halkına ve yiğit mücadelesine!

ABD'de «seçim» komedisi

ABD'de başkanlık seçimi 1980 Kasım'da yapılacak. Seçimlere bir ayı zaman olmasına karşılık adayların seçim kampanyası şimdiden başladı. Şimdilik 7 Cumhuriyetçi ve 3 Demokrat Parti adayı (Carter, E. Kennedy, Jerry Brown) bulunuyor. Seçim kampanyasının bugüne kadar olanlardan farklı bir şekilde olduğunu erken başlamasının nedeni ülkenin gündün güne kötüleşen durumu. Temel gıda maddeleri ve yakacak fiyatları başta olmak üzere fiyatların olağanüstü artışı, işsiz milyonlarca insana kitleler halinde yellerinin eklenmesi, yaşama koşullarının geniş emekçi yığınlar için dayanılmaz hale gelmesi, seçim kampanyalarına bol bol malzeme sağlıyor.

Ancak başkan adaylarının birbirlerinden farklı öneri ya da programları yok. Zaten buna gerek de yok. Çünkü seçimlerde seçmenin iradesi aranmıyor zaten. ABD'de seçimler hiç bir zaman demokratik olmamıştır. Adaylar tekeller arasındaki geleneksel güçler dengesine ve ilişkilerine göre «seçilir». Öyle ki bugün yalnızca Demokrat ve Cumhuriyetçi Parti'nin varlığına ve sözcüğüne tahammül edilebilen ABD demokrasisinde, sıradan yurttaşlar için, hatta bu iki parti arasında fark olup olmadığı bile belirli değil. Kamuyu yoklamaları seçmenlerin üçte birinden çoğunun adaylara partilerine bakarak değil, hoşlarına giren gitmediğine bakarak oy verdiklerini göstermektedir. Seçimlerde tekellerin adaylarına sağlanacak sözde seçmen desteği için adayların ve bu arada eşlerinin şirirliği önem taşıdığı için görüntüye büyük önem verilmektedir. Ancak bu oyun artık seçmenler için çekiciliğini yitirmiş bulunmaktadır. Bunun en belirgin bir göstergesi seçimlere karşı kayıtsızlıktır. 1976'da seçmenlerin ancak yarısı sandık başına gitmiştir, 70 milyon seçmen oy kullanmamıştır. 1978 Kongre ara seçimlerinde de katılım oranı daha da düşüktür.

Seçimlerde aday olmak için ön koşul milyon olmaktadır. Önceleri hiç bir sınır olmayan para

desteği, 1971 seçim reformları sonrası bin dolarla sınırlandırılmıştır. Ama bu pek farklılık getirmemiştir. Bir den «seçim komiteleri» ardi arkası kesilmeyen bir biçimde kurulmuştur. Bunlar tekellerin başkan adaylarına sağladıkları para desteğinin paravaneleridir. Kongre ara seçimleri dolayısıyla kurulan 1938 komitenin yüzde yetmişinden fazlası tekellere doğrudan bağlı bulunmaktadırlar. Ve yine bu seçimlerde iş adamı William Green ve rakibi seçilebilmek için 850 bin dolar (yaklaşık 43 milyon TL) harcadılar.

«Özgürlükler ülkesi» denilen ABD'de tekellerin sözcüğü seçmenin figüran olduğu seçim komedisi bir kere daha sahneleniyor.

KISA... KISA...

● Dünya Barış Konseyi 30. Yıl Madalyası Nikaragua yöneticilerine verildi. Panama'da DBK Başkanlık Bürosu toplantısına katılan Nikaragua Delegasyonu'nda hükümet üyeleri bayan Violeta de Chamorro ve Mc'ses Hassan ile İşçileri Bakanı Tomas Borge ve Sandinista Cephesi Ulusal Komutanlığı Carlos Nunez bulunuyordu.

● Çin-Laos sınırında gerinlik artıyor. Maoçu Çin yöneticileri bu kez de Laos sınırına askeri yığınak yapıyorlar. Bu arada Pekin gizli servisleri de Laos'da provokasyonlara girişiyorlar. Tayland'da bulunan ve ülkelerini terketmiş olan Laosluların arasına kiralık askerler yerleştirildiği ve ayrıca kaçaklar arasından seçilenlerin saldırı amacıyla eğitildiği bildiriliyor.

● Erken seçimlerde aldığı yenilgi üzerine Sosyal Demokrat Parti Başkanı ve Başbakan Benedikt Grendal hükümeti istifa etti. Devlet Başkanı Kristian Eldjarn hükümeti kurma görevini ilerici Parti Başkanı Hermannsson'a verdi.

Küba halkının bayramı tüm dünya halklarının bayramıdır

1 Ocak Küba Devrimi'nin 21. yıldönümüdür. 1950'lerden başlayarak emperyalist işbirlikçisi Batista'yı devirmeye yönelik devrimci hareket 1 Ocak 1959'da kesin zaferine ulaşmıştı.

Küba Devrimi ulusal kurtuluş mücadelesi ile işçi sınıfının sosyal kurtuluş mücadelesinin iç içe geçtiği özgül tarihsel bir olaydır. Ve Küba halkı dünyanın en güçlü emperyalist ülkesi olan ABD'nin yanbaşında devrime ulaşan yoldaki yiğit mücadelesini, bu defa devrim sonrasında göstermiştir, göstermektedir.

Devrimden önce geri bir tarım ülkesi olan Küba bugün hızla gelişen bir tarım-sanayi ülkesidir. Gayrisafi hasılasının yüzde 40'ından fazlasını sanayi ürünleri oluşturmaktadır. Enerji, metalurji, mühendislik, madencilik ve kimya endüstrileri ve diğer sanayi ürünleri imalatı hızla gelişmiştir. Devrim öncesi 1958'de 24 bin ton olan yıllık çelik üretimi, 1978'de yaklaşık 15 kat artarak 350 bin tona ulaşmıştır. Çimento üretimi 1958'de yılda 743 bin ton iken, 1978'de 2 milyon 700 bin tona varmıştır. Balıkçılık Devrim öncesi 22 bin tondan azken, bugün 260 bin tonu aşmaktadır. Etkili alanlar Devrim öncesi 160 bin hektardan, yedi kat bir artışla 1 milyon yüz bin hektara varmıştır. Ulusal ekonominin belkemiği olan şeker endüstrisi Devrim sonrası yeniden düzenlenerek verimi olağanüstü artış kaydetmiştir. ABD emperyalizminin tüm askeri ve özellikle ekonomik abluka uygulamalarına karşılık Küba ekonomisini geliştirmeyi başarmıştır. Bunda hiç kuşkusuz kardeş sosyalist ülkelerin ve özellikle Sovyetler Birliği'nin yardımı son derece önemlidir.

Bugün Küba üretimi şekerin yüzde 50'sini ve nikel Sovyetler Birliği'ne dünya piyasası fiyatlarının üstünde bir fiyatla satmakta ve buna karşılık tüm petrol ve hammadde ihtiyacını Sovyetler Birliğinden dünya fiyatlarının altında fiyatla almaktadır. Bu ilişkiler sosyalizmle gelen yeni uluslararası ekonomik ilişkilerdir.

Küba halkının kazanımları yalnızca ekonomi alanında değildir. Devrim toplumsal algıda da Küba halkına pek çok kazanımlar getirmiştir. İşsizlik, ırk ayrımı, açlık, ceahlet, fuhuş ve kapitalizmin diğer kötülükleri tamamen ortadan kaldırılmıştır. Devrim öncesi 50 dolayında olan yaş ortalaması, 1975'de erkekler için 71'e kadınlar için 73'e çıkmıştır. Her yüz doğumdan 98'i hastahane'de gerçekleştirilmektedir. Yaşlılık, hastalık nedeniyle çalışamayanlara gerekli olan yardım hemen sağlanmaktadır. Üretimle eğitimin uyum içerisinde birleştirildiği yeni eğitim sistemi ile çeahlet ortadan kaldırılmıştır. Bugün Küba'da 6-12 yaşları arasında her yüz çocukta 99'u eğitim görmektedir.

Küba halkı kendi zaferinde dünya halklarının dayanışmasını hiç bir zaman unutmamıştır. Devrim sonrası Küba halkı çabasıyla yalnızca ülke içerisinde sosyalizmin kazanımlarını ileriye götürmekle sınırlanmamış, tüm dünya kardeş halklarının anti-emperyalist mücadelesinde aktif olarak yer almıştır. Bağlantısızlar hareketinde Küba, sürekli olarak anti-emperyalist ve dünya sosyalizm güçleriyle işbirliğinden yana bir politikanın aktif savunuculuğunu yapmıştır. Halkların ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelelerinin yanında yer alan ve proletarya enternasyonalizminin canlı örneklerini sergileyen Küba tüm dünyada ve özellikle gelişmekte olan ülkeler arasında saygın bir yer kazanmıştır.

Küba halkının bayramı tüm dünya halklarının da bayramıdır. Küba Devrimi'nin 21. yılı kutlu olsun!

Küba halkı devrimin 21. yılında daha ileri kazanımlar yolunda.

GÜLCÜN TEZGİDER / Barış ve Sosyalizm

Sosyal Demokratların Yenilgisi

1979 yılı içerisinde dünyanın değişik ülkelerinde genel ya da ara seçimler yapıldı. Seçimler hemen her ülkede Sosyal-Demokrat partilere ağır yenilgiler ve yer yer hükümet istifaları getirdi. İlk okla gelenler arasında Japonya, Portekiz, İzlanda ve nihayet Türkiye örnekleri sayılabilir. Hepsini için tek bir ortak ideolojik, politik süreçten söz etmek mümkün olmasa dahi, genel sınıfsal niteliğinden hareket ederek sosyal demokratların karşılaştıkları yenilgileri bazı ana noktalarda toplamak mümkündür.

Ülkemizde de bizzat yaşadığımız örnekte olduğu gibi, kapitalizmin ekonomik, politik, sosyal her alanda içinde bulunduğu krizin giderek derinleşmesi, sosyal demokrasinin çare olmadığını ve olamayacağını açıklıkla gözler önüne koymaktadır. Öyle ki, sosyal demokrasinin seçimlerden yenilgiye çıkmasında özellikle kapitalist ülkelerde son yıllarda artarak büyüyen işsizlik, hayat pahalılığı gibi can alıcı sorunlar karşısında kalıcı bir çözüm getirememesi önemli bir rol oynamıştır. Gerçekten de Türkiye'de olsun, sosyal demokrasinin iktidarda ya da iktidarı ortığı olduğu diğer ülkelerde olsun geniş emekçi kitleler sosyal demokrasinin bu çözümsüzlüğünü gördükçe seçimlerde desteklerini çekmişlerdir.

Sosyal demokrasiyi açmaza sürükleyen bir diğer neden, kendisini destekleyen bir kısım emekçi kitleler gerçekte çokuluslu şirketlerin, uluslararası tekelleri sermayenin hareketiyle karşı karşıya bulunurken, ülke sınırları içerisinde sorunlara çözüm reçeteleri önermeleri olmuştur. Ancak gelişmeler sosyal-demokrat liderleri sorunların çözümünü için yeni arayışlara yöneltmiştir. Örneğin Batılı sosyal-demokrat liderlerin Avrupa çapında politika yapma gereğini dile getirmeleri bu arayışın bir somutlamasıdır.

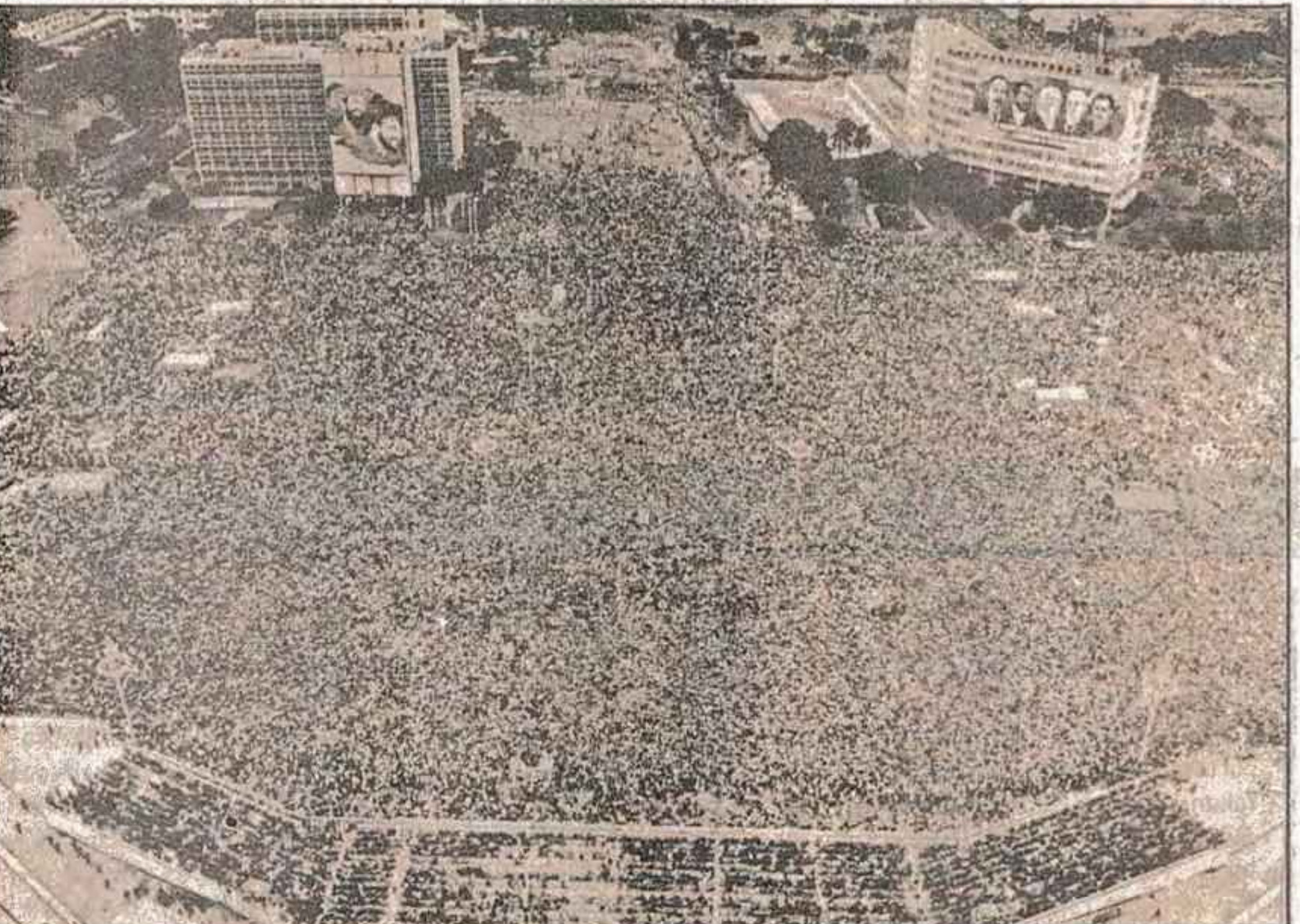
Sosyal demokrat hareketin eski iflâsı örtecek yeni yöntemler ve yeni alanlar aradığı gözlenmektedir. Bunda hiç kuşkusuz uluslararası ilişkiler dengesinin sosyalizm güçlerinden yana gelişimi önemli bir rol oynamaktadır. Gelişen uluslararası koşullarda, detant ve barış içinde yanyana varolma ilkelerinin kalıcı adımlarla geliştiği koşullarda, sosyal demokratlar kendilerine çekti düzen verme gereğini kitle desteği, sosyal demokratları, kitleleri çekecek yeni öneriler aramaya itmıştır. Ancak bu yeni öneriler sosyal demokrasinin reformizm politikasının terkedilmesi demek olmayıp, bu politikanın çağdaşlaştırılması, güne uygun hale getirilmesi anlamını taşımaktadır.

Kısaca geçtiğimiz yıl içerisinde sosyal demokratların dünya çapında aldıkları seçim sonuçları, emekçi yığınların, sosyal demokrasinin «hem emeği hem sermayeyi koruma» politikasının ardında neyin yattığını gördükleri ve bunu layıkıyla cevapladıkları bir gösterge olmuştur.

Yurtlarından sürgün Filistinliler, çetin şartlarda mültecilik yaşamalarını sürdürüyorlar, ama yılmıyorlar.

SOSYALİST ÜLKELERDEN

Kuran da koruyan da kitleler

Sosyalizm yığınların ürünüdür. Çünkü sosyalizm yığınların umududur. Kapitalizme bir avuç asalak sahip çıkarken, sosyalizmi milyonlarca emekçi kurar ve yaşar.

Milyonlar devrime sahip çıkarken, gerçek bir demokrasiyi de yaratır. Yönetime bilinci ve hakkı bir avuç soyguncunun değil, yığınlarındır.

Küba'da bugün devrimin 21. yıldönümü kutlanıyor. Küba halkı 21 yıl önce işbirlikçi iktidarı devirdi. Yerine sosyalizmi kurdu. Bugüne, halkın topyekûn

çabasıyla, adım adım, taş taş üstüne konularak gelindi.

Küba halkı, birlikte kurduğu sosyalizme bugün yine birlikte sahip çıkıyor. İlk büyük coşku ve heyecan bugün de sürüyor. Çünkü sosyalizm, insanların yaşama ve yaratma umudunu her zaman taze ve diri tutan bir toplumdur.

Sosyalizmde hayata ve yaşamaya, herkes aynı ölçüde ortak.

Sosyalizmde yaşamak ve yaratmak herkesin hakkı.

SANAT-KÜLTÜR-BİLİM

Kültür ve Sanatta Örgütlülüğün Temeli

Fahrettin DEMİR

Yüzyıllardır, sanatın, sanatçının bağımsızlığından söz edilir, durur. Bu sorun, belki de, sanatın tarihle eşzamanlı. Sanatın işleviyle bağlantılı olarak ele alınan bu sorun, Aristot'dan beri sanatçıların, sanat kuramcılarının kafalarını kurcalamış, bu konuda birşeyler söylemeye, yazmaya yöneltmiştir. Söylenenler, her ne kadar «katıksız» sanat, «saf» sanat adına söylenmiş gibi görünse de, temelde, söyleyenin sınıfsal yapısını ve hangi sınıf adına konuştuğunu belgelemektedir. Çünkü sınıfsal olan birşey üzerine konuşmak da sınıfsal tavır gerektirir.

Sanatçının özgürlüğünü maddi temellerinden kopuk, soyut bir nesne olarak anlayan burjuva sanat kuramcıları ve sanatçıları, sanatçının özgürlüğünü her şeyin üstünde tutması gerektiğini, sadece kendi duygusunun, düşüncesinin emrettiği yolda eserler vermesi gerektiğini söylerler. Onlara göre sanatçı, hiçbir etki altında kalmadan sırf «güzel»in peşinde koşmalıdır. Çünkü onlara göre sanat, herşeyden bağımsız bir kurumdur. Kendi içerisinde bir değerler sistemi oluşturur. Ve kendisinden, estetik varlığından başka hiçbir şeyle açıklanamaz. İşte böyle bir estetik değer yaratılabilmek için de sanatçının özgür olması, ona «müdahale» edilmemesi gerekir.

Oysa yukarıdaki düşünce biçimi, «kimin için özgürlük», «hangi sınıf adına etkilenecek?» sorunlarını cevaplamaktan uzaktır. Çünkü sanatçı belirli bir toplumsal yapı içerisinde yaşar. Sanatçının menevi üretimini belirleyen maddi üretim ilişkileridir. Sanatçının bu maddi üretim ilişkileri açısından bağımsız olmasını beklemek olanaksızdır. Kaldı ki, bu anlamda bir bağımsızlığı sağlanması da mümkün değildir. Bu anlamda bir bağımsızlık, maddi-toplumsal yapıdan bağımsızlığı getirir ki, bu da olanaksız olur yapmaya çalışmaktır.

Sanatçı, toplumun üyesidir. Toplum içerisinde

yaşar. Kendine özgü bir «sırça köşke», her şeyden elini eteğini çekmiş bir durumu yoktur. Toplumun tüm sorunlarını, olumsuzluklarını etinde, kemiğinde duyar, yaşar. Toplumun ortaya koyduğu tüm veriler, sanatçının manevi üretiminde yansır. Onun sanatını biçimlendirir.

Örgütlülüğün karşıtıymış gibi gösterilen ve onun karşısına çıkarılan «özgürlük» sorunu, sınıfsal bir öze sahiptir. Onu sınıfsal bağlantılarından ve sınıfsallık boyutlarından koparmak olanaksızdır. Burjuva sanat kuramcılarının sözünü ettikleri «özgürlük» yanılmacadan, saptırmadan öteye bir anlam taşımamaktadır.

Sanat ve kültür, kapsadığı ürün ve biçimi ne olursa olsun, temelden üstyapıya yükselen ilişkiler ağı içerisinde düşünülmeli gereken olgulardır. Tüm üstyapı ilişkileri gibi, son çözümlemeye ekonomik yapı tarafından belirlenirler. Altyapı-üstyapı diyalektikliğine göre, maddi altyapı ile onun üzerinde yükselen üstyapı, karşılıklı etkileşim içindedirler. Temelde, altyapının üstyapıyı belirleme özelliğine karşın, üstyapının da altyapının değiştirilmesine önemli bir katkıda bulunduğu bilinir bir gerçek. Bu nedenle üstyapı ilişkileri ağı içerisinde yer alan kültür ve sanat da altyapının, yani üretimin ilişkilerinin değişmesine katkıda bulunurlar.

Egemen üretim biçimini değiştirecek öncü güç, işçi sınıfı bunu, politik örgütünün partisinin önderliğinde yapacağına göre, bu, değişim bir örgütlülük sorunu olarak ortaya çıkıyor. Siyasal iktidarı ele geçirmeye yürüten işçi sınıfı herşeyden önce örgütlü olmak zorundadır. Bu örgütlülük de hayatın her alanının kapsayan çok yönlü bir örgütlülük olmalıdır.

Öyle ki, insani ve toplumsal etkinliklerin hiçbir anlamı dışında bırakmayan yetkin bir örgütlenme ancak işçi sınıfını başarıya ulaştırabilir. Bu gerçeklerden hareket ederek, sanat-ede-

biyat alanını da bu örgütlenme ağının kapsamına almak gerekir. Çünkü sanat olgusunun bu değişimdeki etkinliği ve bu etkinliğin verimli olabilmesi, ancak örgütlülük sorunuyla başarılabilir. Sanat ve kültürün örgütlenmesi, örgütlü ve organize bir sanat-kültür mücadelesi, ancak egemen üretim biçiminin değiştirilmesi yolunda iktidar olma mücadelesine omuz verebilir, bu alandaki çabaları başarılı kılabilir.

Oysa yüzyıllardır sanat-edebyat sorunları gündeme geldiğinde, sorunun özünü tartışmaktan sürekli kaçılmış, egemen ideoloji adına, kültür ve sanatın örgütlenmesine, sanatçının örgütlülüğüne karşı çıkmıştır. Bu karşı çıkışlar, çoğunlukla sanatın ve sanatçının özgürlüğü, bağımsızlığı adına yapılmıştır.

Gerçekçi sanatın, soyut özgürlüklerle, burjuva saptırmalarıyla geçirecek zamanı kalmamış olsa gerek. O, kendi gür damarını bulmalı, işçi sınıfı biliminin ilkeleri doğrultusunda hem kendini yeniden yaratmalı, hem de işçi sınıfı mücadelesine omuz vermeli. Bu da işçi sınıfı bilimi ve ilkeleri tarafından yeniden yaratılmakla olanaklıdır. Yani sanatçı, işçi sınıfı bilimine bağlılığıyla yeniden yoğrulur ve biçimlenir.

Sanatçı, işçi sınıfı bilimi ve onun örgütlenme ağı içerisinde yerini aldıkça verimlidir. Bir başka deyişle, bağlandıkça özgürleşir. İlk bakışta bu bir paradoks olarak görülebilir. Gerçekte ise, özgürlük anlayışının sınıfsallığını ortaya koyar. Sanatçı, işçi sınıfı partisinden ilkeleriyle bağlandıkça yaratıcılığı gelişecek, yeni perspektifler, yeni ufuklar kazanacaktır. Yaratma özgürlüğünün gerçek kimliği kazanması, yaratıcı yeteneğinin sağlıklı yükselişine, evrensel somutlanışı, elverişli sanatsal eylem temelini gerçekleştirecektir, sanatsal üretimin asıl benliğiyle buluşması da denilebilir buna.

SPOR

Top yuvarlaktır ama futbol köşelidir

Evvelki hafta sonu gazetemiz baskıya hazırlanırken, Gelsenkirchen'de yenen iki gol, burjuvazinin haftalardır şişirdiği bir balonu söndürüyordu. Final şansı kalmamış, isteksiz bir Galleri İzmir'de Alman patentli Erhan Onal'ın bir golüyle yendikten sonra, kağıt üzerinde Türkiye milli futbol takımının Roma'da yapılacak Avrupa Uluslar Kupası finaline katılma ihtimali belirdi. Bu ihtimalin kağıt üzerinden hayata geçebilmesi için, Federal Alman milli takımı —hem de kendi sahasında— yenmek gerekiyordu.

Böylesi bir «ihtilal» dahi burjuva basın-yayın organlarının ölçüğü hepten kaçırılmalarına yetti de arttı bile. Evet, gerçi bugüne dek sadece bir kez, o da bir özel maç olan ilk maçta yıllar önce yenebildiğimiz Alman milli takımı, hem de formunun zirvesinde olduğu bir yılda, üstüne üstlük kendi sahasında yenmek pek olası değil elbette. Önemli olan, söz konusu golün TRT televizyonunda defalarca ve defalarca gösterilmesi sırasında bizim spikerin o sözlerinin yok edilmiş olması ve «uyanık» spor muhabirlerinin de her nedense bu konunun hiç mi hiç sözünü etmemeleridir.

Yine adet olduğu üzere, «suç-u birilerinin üzerine yıkmak gerekliydi!» Sabri Kiraz'ın yana, hemen iki büyük «suçlu» bulundu: Erhan Onal ve Engin! Engin hadi neyse ne de, Erhan Onal'ın bası suçu olarak seçilmesi ilk bakışta gerçekten şaşırtıcı. Çünkü sahada futbol adına yetersiz de olsa bir şeyler yapan, ya da yapmaya çalışan «bizden» tek bir kişi varsa o da Erhan Onal'dı. (O da ne kadar bizden-se!) Ama spor yazarlarının çoğunluğu sözün bir kısmını Erhan Onal'ın suçladılar. Biraz düşünelim, bu bunun nedenini anlamak güç değil. Nasılsa diğer futbolcular, dan bir iş çıkarmayacağını bilen «futbol yazarlarımız», futbolu herşeyiyle Almanya'da öğrenen Erhan Onal'a büyük umutlar bağlamışlar anlaşılır. Tek başına bir şey yapmasa da, anlaşılır

atılış. Bütün maç, cıyanan futbol bir yana bırakıldı. Bütün dik katlar birinci golün üzerinde toplandı. «Ofsaytı ya da değil, önemli olan sergilenen futboldu, ve oynanan oyun neyin ne olduğunu bir kez daha çok açık bir şekilde kanıtladı» demeye kimse yanaşmadı. Varsa yoksa birinci gol ofsaytı mıydı, değil miydi? Bu arada çok ilginç de bir olay oldu. Burjuva basının yazdığına göre, maçın tekrarı gösterimi sırasında farke edilmiş ki, maçı anlatan Alman spiker «Ofsayt» diye bağırmasın. Eh, bundan da daha iyi bir kanıt çıkmazdı doğrusu. Oysa maçı televizyondan izleyenlerin hatırlayacağı gibi, bizim spiker de aynı anda «ofsayt yok» diye bağırıyordu. Hangi spikerin yanlışlığı konumuz değil elbette.

Önemli olan, söz konusu golün TRT televizyonunda defalarca ve defalarca gösterilmesi sırasında bizim spikerin o sözlerinin yok edilmiş olması ve «uyanık» spor muhabirlerinin de her nedense bu konunun hiç mi hiç sözünü etmemeleridir.

Yine adet olduğu üzere, «suç-u birilerinin üzerine yıkmak gerekliydi!» Sabri Kiraz'ın yana, hemen iki büyük «suçlu» bulundu: Erhan Onal ve Engin! Engin hadi neyse ne de, Erhan Onal'ın bası suçu olarak seçilmesi ilk bakışta gerçekten şaşırtıcı. Çünkü sahada futbol adına yetersiz de olsa bir şeyler yapan, ya da yapmaya çalışan «bizden» tek bir kişi varsa o da Erhan Onal'dı. (O da ne kadar bizden-se!) Ama spor yazarlarının çoğunluğu sözün bir kısmını Erhan Onal'ın suçladılar. Biraz düşünelim, bu bunun nedenini anlamak güç değil. Nasılsa diğer futbolcular, dan bir iş çıkarmayacağını bilen «futbol yazarlarımız», futbolu herşeyiyle Almanya'da öğrenen Erhan Onal'a büyük umutlar bağlamışlar anlaşılır. Tek başına bir şey yapmasa da, anlaşılır

Velhasıl kelâm, yenen iki golle birlikte bu komedi noktalandı. Hani top gibi futbol da yuvarlak olsaydı bu maçtan, bu komedinin tralediye dönüşmesi isten bile değildi. Şu sözleri duyar gibi oluyoruz: «Yenicez dedik, yendik. Türk milleti her şeye kadir. Yanı sıra söndürcezdik, demek ki söndürcezdik!»

ABD olimpiik kuralları çığnıyor

Spor karşılaşmaları aynı zamanda barışçı ilişkilerdir. Gelin görün ki ABD spor karşılaşmalarına dahi gerginlik sokmaktan geri kalmamaktadır. Bunun son örneği Şubat ayında New York Lake Placid'de yapılacak Kış Olimpiyatları için ABD'nin sporculara vize zorluğu getirmekte ısrar etmektedir. Bu durum Olimpiyat Kuralları'na aykırı olduğu gibi, bu konudaki ilk olaydır. Bundan önceki Olimpiyat oyunlarında, tüm sporcular olimpiik kurallara göre yalnızca Olimpiyat Komitesi'nce verilen tanıtım kartları ile karşılaşmalarını yapacakları ülkeler girmektedirler.

Kış Olimpiyatlarını gerçekleştirmeye talip olduğu zaman Lake Placid yerel yönetimi ve ABD hükümeti Olimpiyat Kuralları'na uymakla yükümlü olduğunu belirtmişlerdir. Bu kararın şimdiki ABD gerçekteki tutumunda ısrar ediyor.

Ulu Ağaçları Ne Yapıyorlar?

Zeynep KARABEY

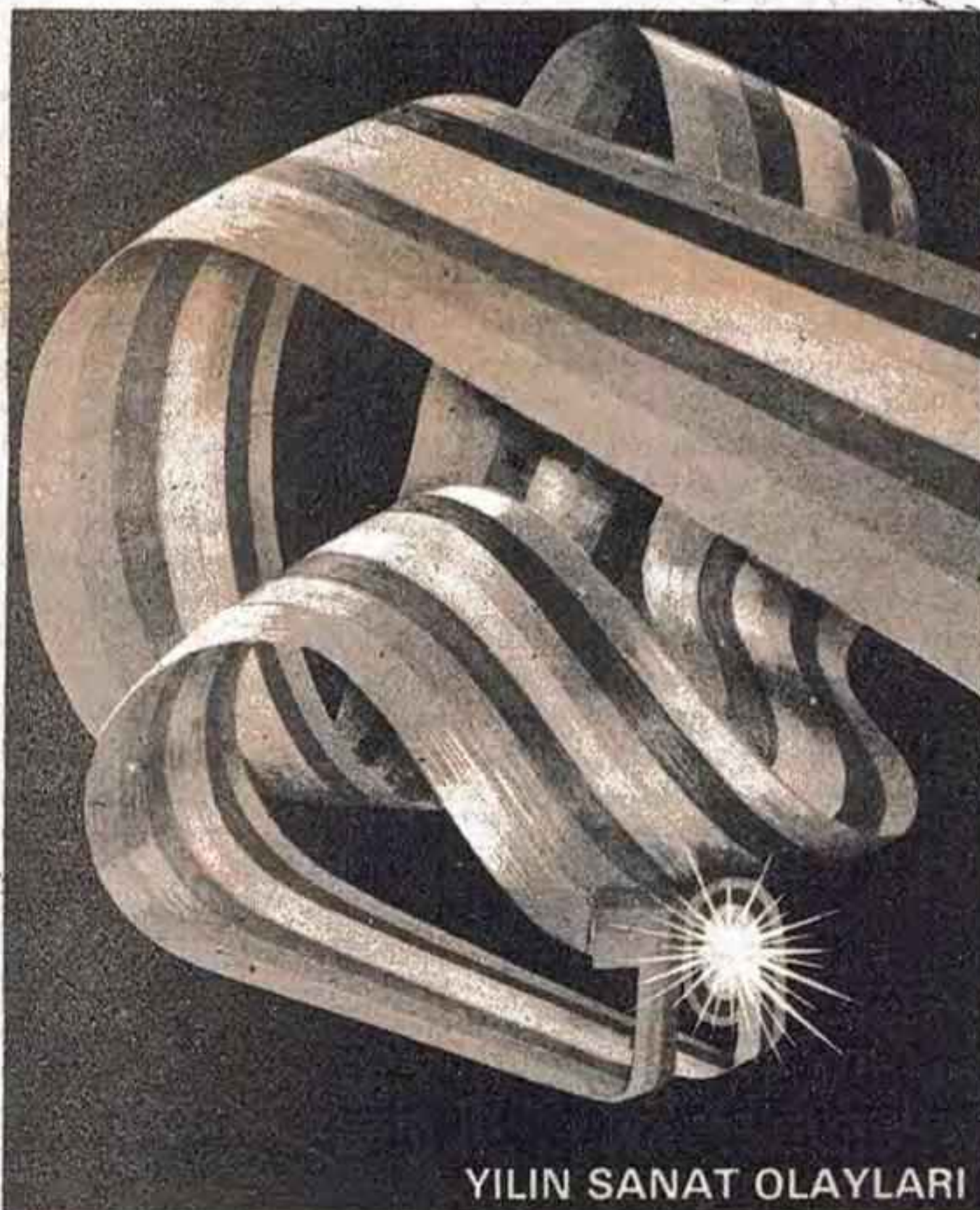
Şöyle koca bir orman getir-menizi istiyorum, gözünüzün önüne. Yeşilliğin insanı serinlettiği, koca gövdelerin göğe yükseldiği güzel bir orman. Sonra baltalı adamlar ormanı kesiyorlar, ulu gövdeleri deviriyorlar. Sonra o gövdeler pis bir fabrikanın kapısından içeri giriyorlar. Derken incelmis, incelmis, ipincecik kağıt olmuş, çıkıyorlar. Koca kamyonlara yükleniyorlar. Şu yakıt sıkıntısında, kimbilir hangi telefon-pistonla bulunmuş yakıtın dumanını insanların geneline savurarak basmevlerine ulaşıyorlar. Gümbür gümbür indiriyorlar, kağıt bobinlerini basmevlerinin önlerinde. İri makinelerin dibinde bobinler dizim dizim diziliyor. Sıra gelen takılıyor makinaya, tıkr da tıkr makine dönüyor.

Ve gazete basılıyor. Ulu ağaçların koca gövdelerinden.

Burada duralım, başka bir öyküye geçelim.

Türkiye'de gazete çıkartabilmek için önce para gerek. Parayı bulan, makineyi ayarlayan ve de dağıtım zincirinin bir halkası olmayı kabul ettirebilen, çıkar gazetesini, dağıtır. Dergi çıkartabilmek de öyle. Sırtını bir sermayeye yaslamamışsa, dergi kıyıda köşede kalıp itekaka satılmaya mahkumdur.

Türkiye'de yıllar yılı bir gazete çıkar: «Özellikle küçük ve büyük kentsoyluların saygınlığını kazanmış, kimi kişiler için «Bakalım Milliyet ne demiş?» ya da Milliyet'in falanca yazarı bu konuda ne düşünüyor diye aldıkları bir gazetedir. Renkli basar, iyi makineleri, iyi bir ba-

YILIN SANAT OLAYLARI

Milliyet Sanat Dergisinin son sayısının kapağı.

simeli, iyi bir binası, çok sayıda çalışanı vardır. Bir gün bu gazetenin dengeğini tek başına kurmayı görev edinmiş genel yayın müdürü, ci-nayet fırtınasına kurban edilip öldürülünce, gazete patronun sırtına yığılır kalır sanki. Hep sattı satılacak söylentileri sürüp gitmektedir. Bu işi kendi eliyle yürütmek istemeyen patron, ister ki, «ehil, becerikli» bir kişiye versin, o da gazeteyi ci-

kartsın, paralar —makul bir ölçünün altında olmak kaydıyla— gelsin.

Böylece yeni bir yönetim altına girer gazete. Tüm tröstleşme yolunda olan basın kuruluşları gibi, Milliyet'in de «yan yayınları» bulunmaktadır. Bir çocuk dergisi, bir sanat dergisi, kitaplar... ve elbette bir «gençlik» dergisi!

Gazete, dengeyi sağlayan genel yayın müdürünün öldürülmesinden sonra bir yanına sürekli top güllerini düşen tahtera, velliye döner. Daha kestirmesi, sağa öyle bir yalpalamaya başlar ki, kimi okurları kesin bırakır gazeteyi. Ama yeni okurlar kazanır. «Boyalı basın» hayranı, yeni okurlar. Yalpalamalar iyice belirginleşir. Örneğin, «koluna gamalı haç takmış kişileri» yolladığı için hakkında kovuşturma açılmış adamları var gücüyle savunur röportajlar yayınlamaya başlar gazete.

Gazetede hal böyle iken, özellikle sanat dergisinin geleceği hep dillerde dolmaktadır. Sanat dergisi 1972 yılında ünlü bir yayınevinin sahibi ile, sanatseverliği ile tanınan bir «iş adamının» yaptığı ön araştırma sonucu çıkarılmıştı. İlk gününden başlayarak sürekli üç kişinin tüm yükünü üstlendiği dergide, Muhsin Ertuğrul'dan Behçet Necatigil'e, Bedrettin Çömbert'ten Cavit Orhan Tüten'ge uzanan, aralarında halen hayatta olmayan fikir ve sanat

adamlarının da bulunduğu geniş bir kadronun yazıları yayınlanıyordu.

Dergi kısa sürede «entellektüel» çevremizde olduğu kadar, tüm okur-yazarlar arasında da iyi bir yer yaptı. Şunun ya da bunun fikirlerini savunuyor, tüm sanat yazın ve düşün alanında açık bir alan oluşturmayı amaçlıyordu. 10 bin gibi oldukça iyi bir tirajda oturmuştu.

Şimdi bu derginin son sayısı çıkıyor. Yalpalamaya yalpalamaya iyice sağa yanasımlar arasında da iyi bir yer yaptı. Şunun ya da bunun fikirlerini savunuyor, tüm sanat yazın ve düşün alanında açık bir alan oluşturmayı amaçlıyordu. 10 bin gibi oldukça iyi bir tirajda oturmuştu.

Eh, kocaman, yüksek tirajlı bir gazete, aslına inkar eylemekten vazgeçip, «açalım bakalım, sermaye kitabı ne dedi?» derse bir sanat dergisi kapatılmış, olay mı?

Böyle kararlar alınmazsa, o güzelim ofset baskıların mürekkepleri, filmleri nasıl sağlanabilir?

Kime ne iki-üç «kıyırık» sanatçıyı kimlere ulaşması için çikan dergilerden? Zaten, tam Amerikan iş büyümesi anlayışına uygun olarak, aynı sermaye yeni bir dergi çıkaracak. 10 bin gibi bir tirajın boşluğunu

yine kendi doldurmak isteyecek tabii, başkasına bırakır mı? Ama bu kez nasıl çıkacak o dergi, henüz belli değil.

Bu olay bir kez daha göstermektedir ki, ardını iyi bir paraya dayamış yayıncılar, zaman zaman okuru aldatırlar da, bir gün gelir tökezlerler, tökezletirler. Düzen bu düzeni oldukça, gazetelerin baş gelirleri ilana dayandıkça, kağıt tahsis, iyi makineler, iyi bir dağıtım, bir elin beş parmağını aşmayan kişilerin elinde toplanmış, olacak budur. «Kapatım» der, işine gelmeyen kapatır, «sattım» der, para getirmesini istediğini satır, «açtım» der, bol ilan alacak, çitir çitir para getirecek yayınları açar. O arada da, yıllar yılı bir yayın organına baş koymuş, çalışmış çabalamış, hiçden yapıt var etmiş kişilerin, basın emekçilerinin eski bir gazete kağıdına nasıl davranılıyor, öyle buruşturulurlar, atılırlar. Okurlar, saygı duydukları gazetenin sürekli renk değiştirip, içinden ulumalar geldiğini anlayana dek, keselerinden liracıklarını yine de tıkr tıkr sayarlar, o kağıt parçalarını.

Anımsayın, yemyeşil ormanı, ulu ağaçları. Ülkemizde onları neler yapıyorlar? Ağaçlara nasıl yazık oluyor...

GERÇEK YAYINLARI Eğitim Dizisi

- Sosyal Sınıf Nedir?
- Kapitalizm Nedir I. Kapitalist Toplumda Sınıflar
- Kapitalizm Nedir II. Kapitalist Toplumda Sömürü
- Kapitalizm Nedir III. Kapitalist Toplumda Üstyapı
- Kapitalist Toplumda Sınıf Mücadelesi
- Emperyalizm Nedir?
- Felsefe Nedir?
- Diyalektik Materyalizm Nedir?
- Marksist Bilgi Teorisi Nedir?
- Faşizm Nedir?
- Ulus Nedir?
- Ulusların Kendi Kaderlerini Tayin Hakkı Nedir?
- Maoizm Nedir?
- Göşizm Nedir?
- Ekonomik Politik Nedir I.
- Ekonomik Politik Nedir II.
- Tarihi Materyalizm Nedir?

Fiyatı 120 T.L.

İsteme ve Havale Adresi:

Başmuship Sokak Tan Apt. 10/11

Cağaloğlu - İSTANBUL

Not: 100 Liradan az istekler için pul gönderilmesi.

DİNAMO'nun 70. yaş ve 50. sanat yılı kutlandı

Yazar Hasan İzzettin Dinamo'nun 70. yaş ve 50. sanat yılı, TYS'nin düzenlediği bir toplantı ile kutlandı. Muhsin Ertuğrul Tiyatrosu salonunda yapılan toplantıya Aziz Nesin, Şükran Kurdakul, Asım Bezirci, Yusuf Ahışkalı, Hayati Asilyazıcı katıldılar. Dinamo'nun şirindin ve mücadelesinden örnekler verilen ve anılar anlatılan toplantıya ozan Sadık Gürbüz de katıldı.

Dinamo'nun 50. sanat yılını kutlama toplantısına Türkiye Sosyalist İşçi Partisi adına katılan Merkez Yürütme Kurulu üyesi Hüseyin Hasağçeli yazara partinin başarı dileğini iletti ve çelenk verdi.

Bilindiği gibi yazar Hasan İzzettin Dinamo'nun ülkemiz kültür yaşamında önemli ve saygın bir yeri vardır. Öte yandan Dinamo, faşizme ve baskılara karşı acılı mücadeleler içinden geçmiş, demokrasi mücadelesini yılmadan omuzlamıştır. İşkence, zindan, sürgün... Dinamo'nun bugün taşıdığı derin izler bu açıdan sadece birer anı değil, birer deneyimdir.

Gazetemiz Hasan İzzettin Dinamo'ya bundan sonrakı yaşamında ve mücadelesinde başarılar diler.

yurtseverin hayatlarını kurtarmaya çağırarak, Güney Afrika hükümetinin protesto edilmesini istedi.

